

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VII

Birželio-June 30 d., 1925

442

No. 12 (179)

Seimui Susirinkus.

Šiomis dienomis įvyksta L. Vyčių 13-tasis seimas. Trylikimą kartą susirenka rinktiniausi delegatai mūsų organizacijos gyvųjų reikalų svarstyti. O tų reikalų daug. Vidujinis organizacijos stiprinimas, priemonių tikslui siekti tobulinimas ir, pagaliaus, ateinantiems metams darbų nustatymas—tai neišsemiamas šaltinis svarstytinų klausimų.

Seimo rengėjai daug pasišventimo parodė, daug darbo padėjo ir daug pinigų išleido, kad tik seimo pasekmės būtų pilnai užtikrintos.

Bet negana to.

Kad šiemetinis seimas būtų vertas visų tų pastangų, dar štai kas yra reikalinga.

Pirma, kad suvažiavę į seimą atstovai sudarytų savo tarpe artimą draugiškumą—seimo veikimo pamatą. Suvažiuos delegatai iš visų keturių Amerikos šalių. Kiekvienas jų atsivež savotiškas nuomones ir pažiūras į gyvenimo problemas—taigi ir į vyčių organizacijos reikalus bei veikimą. Todėl svarbu, kad delegatai, turėdami naudingų minčių, kurios ypač ataktų jų kolonijos veikimui, tąsias mintis kitiems pareikštų. Tokiu būdu sveiki ir gražūs sumanymai, kurie ligi šiol turėjo vietinės apribotos reikšmės, kad paliktų plačiai visuomeniškais.

Suprantama, visi sumanymai turi būti apvainikuoti rezoliucijomis. Rezoliucijos bus mūsų darbų sėkla. Nebus sėklos—neturėsime vaisių.

Dar daugiau,—neturėsime nė vilties vaisių sulaukti.

Antra, kad suvažiavę delegatai praneštų vietinių kuopų nuveiktus darbus. Vieno patyrimas gali būti rimtu patarimu daugeliui—visiems.

Be abejonės, praeitais metais vyčių kuopose daug kilnių sumanymų ir pradėtų darbų nuėjo veltui. Svarbiausia priežastis—stoka jėgų ir ištvermės. Šio apsireiškimo akyvaizdoje, pasakykite, gerbiamieji, kuri kuopa nereikalinga naudingo patarimo, sustiprinimo? Ir kas gal geriau suteikti to patarimo, kaip ne kitų kuopų nuveikti darbai ir tų darbų išdavos?

Todėl, delegatai—es, iškelkit aikštėn savo kuopų darbus, parodykit jų pastangų ir siekimų rezultatus, nes juose mes jau turime gerą pradžią dideliems darbams ateinančiais metais.

Trečia, kad suvažiavusių delegatų tarpe atsirastų bent vienas pilnoje žodžio prasmėje, taip sakant, “leaderis”—vadas, visiškai atsidaęs ir pasišventęs organizacijos tikslams ir jos gerovei. Kitais žodžiais betariant, seimo metu mums reikalinga bent vienas savo rūšies motoras, kuris daugiau už kitus teiktų seimui reikalingo judrumo bei energijos.

Aišku, kaip paprastai, taip ir ateinančių metų mūsų organizacijos veikimas didžioje dalyje priklausys nuo seimo darbų.

Tad geros kloties Lietuvos Vyčių 13-tajam seimui!

J. Vaidevutis.

Darbas Veda Prie Tikslu.

VII. TĖVYNĖS MEILĖ.

(Taša)

Šie žodžiai yra nepaprasti, nes tėvynės meilė silpnus žmones verčia likti didvyriais. Del tėvynės daugeliui nesunkūs dideliausi vargai ir net mirtis. Spaudos uždraudimo metais kas vertė žmones gabenti draudžiamas knygas ir platinti jas liaudyje? Juk už tai buvo tremiami Sibiran, grūdžiami į kalėjimus, o vienok nepabūgo... nes —tėvynė šaukė prie darbo. Skaitydami tų laikų nuotikius, randame daugybę pasiaukojimo pavyzdžių del tėvynės. Randame jų ir kitų šalių istorijoj. Štai kas pasakojama iš amerikiečių pasiausavimo kovos su anglais.

Generolas Marionas pakvietė anglų kariuomenės pasiuntinį. Šisai, nustebeš, apsidairė, nes aplinkui nematė jokio indo ir maisto. Eidamas pas sukilėlius, jisai tikėjosi pamatysias nepaprastą generolą ir didvyrių armiją, bet pamatė saule nudegusį liesą žmogelį, apsitaisiusį prastais namų darbo rūbais. Vietoj puikių karių pamatė prastai apsirengusius, nuvargusius liusanorius; o vienok šis būrys buvo tikra pabaisa anglams.

Marionas įsakė vienam savo žmogui paduoti pietus. Tasai lazda iškrapštė iš pelenų keptų bulvių. Generolas atsiprašinėjo svečią už tokias vaišes, sakydamas, kad daugiau nieko neturįs. Pasiuntinys, mandagumo verčiamas, turėjo valgyti, bet tuoj nusijuokė.

— Dovanok man, generole,—tarė,—bet ne visuomet galima susivaldyti. Spėju, tai yra tik išimtinas atsitikimas, kad tamsta taip pietauji. Be abejonės, paprastai valgai daug geriau!

Blogiau—taip! Dažnai atsitinka, kad net bulvių neturime ligi soties.

— O-o! Bet už tat alga, tur būt, gerą gaudate?

— Nė cento!

— Tai kaip gyvenate? Nesuprantu.

— Daug kas gyvenime priklauso nuo jausmų, pasiryžimo, kuriems veikiant, viskas lengva. Esu įsimylėjęs į—Tėvynės Laisvę. Geriau kovoti už ją, šaknimis maitinantis, negu turėti visus Salemono turtus ir nuošaliai stovėti. Tuomet negalėčiau drąsiai žiūrėti tautiečiams į akis; gi dabar jaučiu nedarąs tėvynei gėdos. Ateinanti karta gal ir nežinos mano vardo, bet džiaugiuosi galėdamas prisidėti prie jų laisvės ir laimės...

Pasiuntiniui sugrįžus, vadas paklausė, kodel esąs toks nusiminęs.

— Nes yra del ko.

— Tai gal Marionas atsisako nuo derybų?

— Ne.

— Tai kas? Gal senis Vašingtonas ir vėl sumušė mūsų kariuomenę?

— Ne... Dar blogiau!

— Kas? Sakyk greičiau.

— Mačiau sukilėlių generolą ir jo karius be užmokesnio, blogai apsirėdžiusius, šaknimis besimaitinančius ir geriančius tik vandenį, o vis vardan Tėvynės Meilės. Ką gi mes galime tikėtis, kovodami su tokiais žmonėmis?

Pirmai progai pasitaikius, šis pasiuntinys išstojė iš kariuomenės, nes jautė, kad tokis pasiryžimas, tokia tėvynės meilė turi visa nugalėti.

* * *

Mylįs tėvynę nebijo ir mirti del jos. Mūsų istorijoje randame daug pasiaukavimo pavyzdžių del tėvynės. Patekę į svetimųjų jungą, lietuviai nepaliovė svajoje apie savo laisvę; darė sukilimus, kurie nors ir nepasisekdavo, nes trūko pasiruošimo, ginklų, o ir nesutikimai vadų tarpe daug pakenkdavo, ypač, kad jie buvo daromi drauge su lenkais, bet parodė daug gražių pasišventimo pavyzdžių, kuriuos mes turime sekti.

— Aš myliu Lietuvą, jai atidaviau savo silpnas jėgas!—sako kunigas Mackevičius rusų tardomas. Toliau jisai šiaip pasakoja savo budiams, suėmusiems tą narsų sukilėlių vadą.

— Kurštydamas žmones prie sukilimo, aš visuomet ir visur dariau pats, nelaukdamas iš kitų pagelbos. Per dienų dienas važinėdavau po žmones, duodamas jiems suprasti kalboje, kad visų nelaimių priežastis yra rusų valdžia, ir, kad tik visi sukilę, galės išsivaduoti.

— Tokios kalbos labai veikdavo į žmones, ypač tai kunigui sakant, kurių vardas tuomet aukštai stovėjo. Tokios kalbos platinosi žaibo greitumu. Stengiausi aplankyti visas žmonių suėigas—krikštynas, vestuves, laidotuves ir p. Žmonės manim tikėjo, nes matė žiaurų policijos bei vyriausybės elgimąsi. Kas doras—tą skriaudžia, nenaudėlis—gerbiamas. Taigi valdžia man buvo bendradarbiu propagandoje. Žmonės kėlė į dangų rankas žadėdami, laikui atėjus, visi padėti.

— Kadangi turėjau iškalbą, tai niekados nepraleisdavau progos sakyti pamokslus, sakydamas gryną tiesą visiems ir šaukdamas pasitaisyti, o kaip užmokesnį—rodžiau tėvynės laisvę.

L. VYČIŲ 13-TO SEIMO RENGIMO KOMISIJA.

Iš kairės į dešinę sėdi: V. T. Savickas—pirm., kun. P. V. Strakauskas—patarėjas, kleb. kun. K. Urbanavičius—dvasios vadas, M. Karbauskas—vargonininkas.

Antroj eilėj stovi: J. Babinskaitė—rašt., K. Švagždžiūtė, B. Lukasevičiūtė, K. Vilutaitė, A. Grabjoliūtė.

Trečioj eilėj: A. Kneizienė, A. Savilioniūtė—rašt., V. Marcinkoniūtė, E. Jaskevičiūtė.

Ketvirtoj eilėj: A. Bendoraitis, J. Petrauskas, V. Medonis, K. Ambrozas, A. Ivaška.

Penktoj eilėj: J. Zulonas, P. Daužvardis, V. Tamuliūnas.

Atvaizde nėra narių J. Plevoko ir K. Povilaičio.

Prasidėjus demonstracijoms, aš dar labiau įnikau darbuotis, nurodydamas žmonėms, kad jau atėjo metas visiems sukilti; o kai ištiko maištas Lenkijoje, aš pasakiau keletą pamokslų, atlaikiau mišias ir paskyriau sukilimo dieną.

— Man šaukiant, jaunuomenė palikusi tėvus susirinko su ginklu rankose ir tvirtai pasiryžo

ginti tėvynę. Bet tokio pasisekimo susilaukiau tik po—12 metų nenuilstamo darbo. Aš ir kunigu tik likau dėl to, kad galėčiau priėti prie mano liaudies ir daugiau įgyčiau teisės jos pasitikėjimu. Prie manęs ėmė plaukti visi mylintieji tėvynę. Atėjus sukilimui, Kolyška išmokė mane ir 40 vaikinių reikalingiausių karo taisyklių.

Mackevičius troško laisvės tėvynei, išvargusiai liaudžiai. O tai tebuvo galima atsiekti tik patiems išsivadavus, pradėjus karą prieš carą ir ponus, kurie baudžiovė tebelaikė valstiečius. Kadangi vienu jėgos buvo menkos, tai nutarta prisidėti prie lenkų sukilėlių. Taigi lenkų pagelba buvo tik priemonė Lietuvai išvaduoti.

Kun. Mackevičius gimė apie Tytavėnus be turčių šeimoje. Pasakojama, kad 12 metų, be skatiko kišeniuje pėsčias nuvyko į Vilnių ir pastojo į gimnaziją. Maitinosi savo darbu, patar naudamas vienuolynuose, arba gaudamas iš vienuolių pašalpos. Baigęs gimnaziją, sako, pėsčias nuėjęs į Kijevo universitetą. Europoje 1848 m. praūžė revoliucijos viesula. Daugelis ėjo ten, kad padėjus sukilėliams, o likusieji gyvai pradėjo svarstyti apie tėvynės išvadavimą iš rusų jungo. Prie tokių prigulėjo ir Mackevičius. Jis pasiryžta mesti universitetą ir eiti į liaudį. Bet kaip prie jos priėti? Iš jaunų dienų matė kunigų didelį autoritetą, del to apie 1850 metus jau randame jį Varnių seminarijoje, o vėliau—Krakenavoj ir kitur vikaru. Didžiumą savo laiko jis atidavė sukilimo rengimui. Kurstė žmones, taupė pinigus, kad, laikui atėjus, būtų iš ko pradėt.

Sužinojęs apie sukilimo pradžią, per pamokslą pasakė, kad dabar visi žmonės laisvi... Po mišų žmonių minia iš 250 asmenų patraukė į mišką. Taip susidarė Paberžės pulkas. Tai buvo pradžia visos Lietuvos sukilimo. Mackevičius rėmėsi tik liaudimi. Jisai pirmas Lietuvos vakaruose sukilo, buvo pirmuoju vadu surinkusiu didelį būrį. Tik atvykus karininkui Sierakauskiui, jis atsidavė jo vadovybei.

Sunku buvo daryti sukilimas. Žmonių susirinko, bet ginklų nebuvo. Galima buvo tik miškuose slapstytis ir užpuldinėti iš pasalų. Mackevičius ir pragarsėjo kaip partizanas. Jis su savo būriais skriejo iš apskrities į apskritį. Sumuštas vienur, jis surinkdavo išsiblaškusius ir pasirodydavo kitur.

Pirmutinė kova, kur minimas jo vardas, buvo kovo 15 d. ties Naujaberžiais; paskutinė—lapkričio 14 d. apie Vilkiją. Jo vardą rusai mini bent 14-koje kovų. Netekus Sierakausko, laikinoji valdžia Mackevičių paskyrė vadu. Savo būryje jis įvesdino griežtą drausmę: už pabėgimą buvo mirtimi baudžiama.

Bet sukilimas negalėjo pavykti, nes jėgos buvo per daug silpnos: trūko ginklų, maisto, vyrų ir t.t. Jau 1863 m. vasarą pradėjo būriai mažėti. Nudriskę, alkani sukilėliai klaidžiojo po miškus ir pradėjo plėšti; tik vienas Mackevičius ištvėrė ilgiau, nes žmonės jį globė, niekas nedrįso išduoti rusams. Jis nesigailėjo savęs, vien troško laisvės tėvynei.

Vilniuje tuo tarpu laikinoji Lietuvos valdžia iširo: buvo išgaudyti ar pabėgo. Liko vienas Kalinauskis, nevainikuotas Lietuvos karalius; jisai vienas vedė dar nekuri laiką visą sukilimą. Sukilėliai miškuose girdėjo apie Lietuvos karalių, laukė iš jo nurodymų, įsakymų. Bet sunkūs atėjo laikai: iš visur spaudė kazokai, o čia badas, saviškiai pradėjo skersuoti, nes nustota vilties laimėti. Kalinauskas patarė Mackevičiui paleisti žmones laikinai, o pavasaryje gal vėl bus galima išnaujo pradėti sukilimas. Mackevičius vis labiau ir labiau susirūpino savo būviu; reikia ginklų daugiau; žadėta, o neištesėta. Turėjo ateiti pašalpa iš užsienių, o vis neateina. Reikėjo pačiam traukti į Paryžių, kad susizinojus su Lenkų valdžia del pagelbos Lietuvai.

Atsisveikinęs su savaisiais, jis patraukė miškais į Panemunę. Pakėliui užėjo į vieną triobelę pasilsėti, bet po valandėlės atpyškėjo rusai ir suėmė jo du draugus; jam pasisekė pabėgti, bet neilgam. Rusai vijosi pėdsakais ir suėmė jį netoli Vilkijos. Didžiausias džiaugsmas kilo rusų tarpe, kai pagavo Mackevičių. Prasidėjo tardymas, per kurį norėjo iškvosti apie sukilimo dalyvius ir jų darbus. Jis pasakė tik apie tuos, kurie užmušti ar pabėgę buvo. Jam siūlė net dovanoti gyvybę už išdavimą, bet jis tokį pasiūlymą su pasibaurėjimu atmetė.

Jisai ir kalėjime buvo didus: vadino save sukilėlių vadu, generolu. Protestavo, kad jį, generolą, surištą veda. Rusai norėdami, matyt, pasiūlyti iš jo bandė daryti įtakos per jo tėvą, kurį atvedė į kalėjimą, žinoma, pirmiau įbauginę.

Tėvas prikaišiojo sūnui jo darbus. Sūnus atsakęs:—Tėve, mano karalystė ne šio pasaulio! Aš niekuomet nesigailėsiu, kad stojau ginti savo tėvynę!..

Mackevičius suprato, kad nebeištruks, o taip norėtų dar gyventi, kovoti del tėvynės...

Pakorė jį rusai gruodžio 16 d. Kaune ties Ukmergės plentu...

Žuvo jis. Žuvo daugybė panašių. Bet jų idėja nezuvo... Po kelių dešimtų metų tėvynė liko laisva dėkui jos sūnams, kurie, nesigailėdami savo gyvybės, vargo, drąsiai statė krūtines prieš priešų durtuvus ir—laimėjo...

Tik, deja, ne visi tokie. Daugeliui dar trūksta pasiryžimo, tėvynės meilės. Jei tik vargas, nelaimės pradeda žiūrėti į akis, tuoj daugelis puola nusiminiman, kuris greitai gali privesti mūsų šalį prie prazūties.

Schiller'is.

Narūnas.

“Kas drįstate, ritieriai drąsūs, tarnai,
 “Panerti bedugnėn juodon?!”
 “Metu aukso taure...—Juodieji nasrai
 “Ją ryja gilybių tamson...
 “Kas galite taure man vėl suieškoti,
 “Tam jąją už drąsą žadu dovanoti!

Taip tarė karalius. Nuo kranto uolų
 Palinkusių jūron lėnai,
 Per šaltą bedugnę pilkųjų miglų,
 Jis numetė taure ūmai...—
 “Kas, vyrai, į žygį mirtingą išdrįsit?
 “Kas taure brangiausią man vėl sugražinsit?

Ir ritieriai drąsūs, jaunieji tarnai,
 Kaip žemė nutilo visi.
 Tylėdami žiūri į jūrą liūdnei—
 Drašuoliams gilybė baisi!
 Ir drebančiu balsu karalius vėl klausia:
 “Kas drįstate, vyrai, į jūrą giliausią?

Visi lyg apmirę...—Jaunuolis tylus
 Išeina iš minios aikštėn...
 Jis numeta diržą ir velka rūbus!..
 Jis rengiasi jūrų gelmėn!
 Minia subangavo.—“Drąsusis jaunuoli!
 “Ką reiškia? Kur sveikas? O broli, o broli!..

Bet—eina į krantą. Aukštai ir staigu...
 Jis neria bedugnėn! Ir, štai,
 Sujudo verpetai, o krūšos bangų
 Pursluodamos šėlsta piktai!..
 Banguoja ir kyla įtūžęs plūdimas—
 Lyg ūztų audra, lyg perkūno griovimas!

Putoja ir verda, ir staugia piktai,
 Kaip liepsnos, įsiutusios bangos!
 Ir kyla į dangų putoti stulpai!..
 Ir grimsta bangų sukuriuos!..
 Bedugnė įtūžo! Bedugnė vaitoja!
 Lyg jūrą iš kranto išliet užsimoja!

Bet—nugula bangos. Juodoji jėga
 Nurimsta. Iš jūrų šaltų
 Atsidaro urvai!.. O vilnys staiga
 Juos pripildo putų baltų!..
 Ir pridengia urvus! Bedugnė dejuoja!
 Nuo trenksmo ir vėtrų kvatoja, kvatoja!..

Skubiai, kol iškilę verpetų stulpai
 Negrįžo iš jūrų plačių,
 Jis meldės prie Dievo... “Šaltieji kapai”...
 Dūsavimai girdis svečių.
 Bedugnė užvėrė slaptinę gilybę...
 Prarijo jį amžiams juodoji tamsybė...

Audra vėl nutilo, tik šniokščia gelmė...
 Žiūrėtojai laukia—kas bus?..
 “Drąsuoli jaunasis, sudie tau, sudie...
 “Jis amžius—negriš, nepabus!..
 Vis tilsta ir tilsta gilybių staugimas;
 Jaunuoli užmigdė nelauktas likimas...

“Nunesk nors karūną auksinę tenai
 “Ir tark:—Kas ją vėl suieškos,
 “Tam sostą su ja dovanosiu ūmai—
 “Nei sostas manęs nevilios...
 “Ką slepia putojančių jūrų gilybė—
 “Nežino jokia, nors kilniausia, būtybė...

Daugybę laivų audromis nuveiktų
 Praryja verpetų banga...
 Tik šukės išplūsta iš putų baltų,
 Dugne viešpatauja tylą...
 Bet vėl netikėtai pakilo ūžimas,
 Arti pasigirdo įtūžęs staugimas...

Putoja ir verda, ir staugia piktai,
 Kaip liepsnos įsiutusios bangos...
 Ir kyla į dangų putoti stulpai
 Ir grimsta bangų sukuriuos...
 Bedugnė įtūžo! Bedugnė vaitoja!..
 Lyg jūrą iš kranto išliet užsimoja!..

Tik, štai!.. Iš putojančių jūros gelmių
 Kaž kas sublizgėjo baltai...
 Iškilo ranka ir petys iš bangų...
 Jis! Plaukia, kovoja piktai!..
 Koks triukšmas ant kranto! Visi pralinksmedę..
 Kaire jisai valdos—grobys dešinėje!

Ilgai jis kvėpavo, ilgai ir giliai!..
 Ir sveikino šviesą dangaus!..
 O minią suvystė džiaugsmų spinduliai!..
 “Jis grįžo iš dugno baisaus!..
 “Iš karsto, iš jūros verpetų nuožmiausių,
 “Jis sielą išgelbėjo gyvą, jauniausią!

Išeina į krantą—apsupo minia.
 Jis lenkias' karaliui žemai
 Ir džiugina jį taure auksine!..
 Karalius įsakė ūmai
 Jam vynuogių taure pripilti skaniausių
 Už drąsų grįžimą iš jūrų giliausių!

“Būk sveikas, karaliau! Lai džiaugias' visi
 “Kvėpuoję Aukštybių Šviesos’!
 “Slaptinę gilybę baisi, oi baisi!..
 “Žmogau,—neiširsi slaptos!
 “Niekad ir niekad nesirengk—nežinosi,
 “Ką slepia Dievybė tamsybių chaose.

“Kaip žaibas aš puoliau nuo kranto žemyn!
 “Kaip žaibas gilybėn sklendžiau!..
 “Smarkiausia srovė mane traukė gilyn!
 “Verpetai sujudo sklendžiau

L. VYČIŲ 13-TO SEIMO VAKARIENĖS RENGIMO KOMISIJA.

Iš kairės į dešinę sėdi: B. Lukasevičiūtė, K. Švagzdžiūtė, A. Savilioniūtė, V. Marcinkoniūtė—vyriausia šeimininkė, J. Babinskaitė, K. Vilutaitė, E. Jaskevičiūtė.

Stovi: A. Ivaška, J. Petrauskas, A. Bendoraitis—vyriausias šeimininkas, P. Mikalauskaitė, U. Vilkaitė, V. T. Savickas, V. Tamuliūnas, K. Povilaitis. Jau ne sykį šios lietuvaitės, vadovaujant V. Marcinkoniūtei, yra parodžiusios savo gabumus, rengiant Vyčių 17-toj kuopos vakarienes. Dabar didžiu uolumu rengia iškilmingą bankietą 13-to Vyčių Seimo delegatams pagerbti. Jų sumanumą galės patirti visi delegatai liepos 2 d. Parapijos salėj, kur įvyks minimas bankietas.

“Ir traukė mane slėpinga galybė
“Gilyn ir gilyn į bedugnės tamsybę!..

“Tad Dievą šaukiausi gilios’ maldose.
“Mirtingo pavojaus metu
“Išvydau viršūnę uolos miglose:
“Glaudžiaus ir laikiausi kartu!..
“Koralo šakelės’ taurė sublizgėjo...
“Viltis mano širdį linksmai palytėjo...

“Po kojų, žemiau—purpurinė šviesa...
“Kaip liūdna, kaip liūdna tenai!..
“Tyla amžinąja užmigo klausą,
“Tik matėsi baisūs vaizdai:
“Ten driežai, gyvatės, drakonai plaukiojo
“Ir grobio gilybėse jūrų ieškojo.

“Mačiau kaip bedugnės juodam sukury
“Nuožmiausių būtybių krūva,
“Sugriežę dantis, grobį drasko būry!..

“Su jais ne mirtingiems kova!
“Štai, slenka prie manęs gyvatė nuožmiausia,
“Jūrinė baisybė—hijena pikčiausia...

“Bet... vienas beviltį likimą kenčiau
“Toli, be pagalbos žmonių!
“Didžiausią vienystę krūtinėj jaučiau
“Tarp požemio kaukių nuožmių...
“Toli... be paguodos... be aido... tamsybėj...
“Bedugnės nuožmiausių būtybių valstybėj...

“Baimingai drebėjau. Tik, štai, iš miglos
“Baisi šimtakoja ūmai
“Pasuko manęsp’ prie viršūnės uolos...
“Aš puoliau... ir jau amžinai
“Maniau iš gilybių negrįžti šviesybėn—
“Srovė palaiminga išsviedė aukštybėn!..

Karalius stebėdamas tarė: “Sūnau,
“Taurė tau skirta jau senai;

“Ir ziedą aš tau dovanoti manau,
 “Jei dar tu išdrįsi tenai...
 “Jei linksmas iš jūrų valstybės sugrįši
 “Ir dugno gražybės man vėl apsakysi!?”

Širdingu jausmu karalaitė jauna
 Prabilo į tėvą liūdnei:
 “O tėve! Koks žaislas?!—Gana, jau gana!..
 “Kam jauną žudai?! Ką manai?!
 “Jeigu tu širdies negali suvaldyti,
 “Lai ritieris eina gelmių išbandyti!..

Karalius be žodžių nuo kranto uolų
 Vėl numeta taurę ramiai...
 “Gražinki man jįją iš jūros miglų—
 “Ir ritieriu liksi ūmai!
 “O dukrą tuoj leisiu už tavęs tekėti—
 “Tik žygį dar sykį turi išlaimėti!..

Užsidegė siela šviesybe dangaus!
 Drąsa sublizgėjo akys!
 Jis mato—jaunuolei ant veido brangaus
 Ištryško kartus sopulys!..
 Ir vedamas meilės, drąsos ir linksmybės—
 Jis puolė į kovą mirties ir gyvybės!..

Nutyla gilybės... tik vilnys piktai
 Siūbuodamos ardo uolas!
 Jauna karalaitė vis laukia liūdnei;
 O bangos užlieja bangas...
 Ir ūždamos veržiasi, grimsta ir kyla—
 Jaunuolis gilybėse amžiams nutyla...

Vertė Pr. Genys.

Telšiai, 1923 m.

—o—

Pr. Genys.

IŠNYKO MANO PRAEITIS...

Išnyko mano praeitis,
 sapnai brangiausi kūdikystės,
 ir širdį žadinus' viltis,
 svajonės saldžiosios jaunystės...

Išnyko meilė, tik skausmai
 vainiką erškėčių man pina...
 Kur gi auksiniai tie džiaugsmi,
 kur širdį mylinčią dabina?..

Nelieja verkusi širdis,
 nors gėsta žaros vakarinės...
 Sapnuoja žemėje naktis,
 o skausmas kyla iš krūtinės...

Telšiai, 1924 m.

Jonas Kmitas.

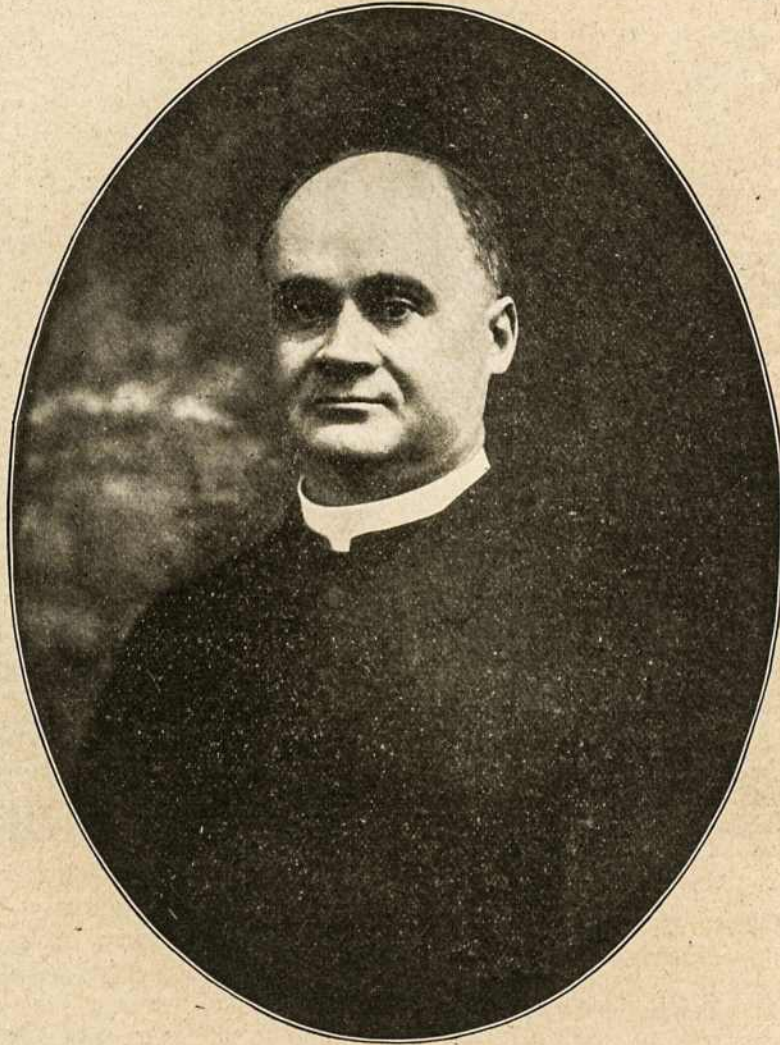
SENOVĖS VYČIO SVAJONĖS APIE AMERIKOS JAUNIMĄ.

Ar jie mano mintį supras
 Ir kelią tėvynėn atras?..

.....
 Jie turi išlavintą protą,
 Ir jų išsivysčius mintis
 Aprėpia gyvenimo plotą,
 Prašalina vargo kliūtis.
 Padirbt jie sugėbia mašiną,
 Ją moka valdyt visiškai,
 Vien praktika protą maitina,
 Nes jie ne svajonių vaikai.
 Skaitlinėse amžinai knisas
 Ir moka išrišt kėblumus,
 Nes jų gyvenimas visas
 Tik cifroms supainiotas bus.
 Jie lavina muskulų spėką
 Ir, reikiant saviškį apgint,
 Pavojų jie laiko už nieką
 Ir veržiasi priešą sutrint.

Lietuva! kaip tau būt' naudinga
 Jaunimą tą drąsų, galingą
 Prie savo krūtinės priglaust,
 Tėvyniška meile apsiaust,
 Įkvėpt jiems lietuvišką mintį
 Ir savo vaikais pavadinti!
 Energija savo rimta
 Jie duotų jėgos begalinės,
 Gi tu juosius meile karšta
 Iš savo penėtum krūtinės!
 Ir vargdieniai sūnus taviškiai,
 Ikšiol nusimine, išbliškę,
 Pamatę šiuos jaunus Vyčius,
 Į jų atsirėmę pečius,
 Pataptų tokiais pat didvyriais,
 Kokiais tu senovėje gyreis!

Priglausk juos, geroji Motutė!
 Neduok svečiuose jiems pražūti!
 Vadinkie juos savo vaikais,
 Sužadink jų dvasią miškais,
 Ką auga ant Nemuno kranto!—
 Gamtos jie gražumą supranta.
 Parodyk jiems meilės vulkaną!
 Istorija tavo skalsi
 Lai maisto jiems tiek atgabena,
 Kad veikti sukrustų visi
 Ir savo gražiausiąją jėgą
 Pašvestų tik labui savų,
 Prikeltų ir tuos, kurie miega,
 Ir žemę mylėtų tėvų...
 Gi jie tavo mintį supras
 Ir kelią tėvynėn atras!

KUN. KAZIMIERAS URBANAVIČIUS,

So. Bostono Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas, L. V. 17-tos kuopos ir 13-to Seimo Rengimo komisijos dvasios vadas. Didis jaunimo mylėtojas ir vyčių rėmėjas. Išymiausias Amerikos lietuvių rašytojas—poeta, žinomas kaip Jonas Kmitas. Nemaža savo eilių yra pašventęs vyčiams. Po eilėmis dažniausia pasirašo J. K.

A. Matutis.

Tėtušio Senasis Pažįstamas.

Ką gi gali pradėti 21 m. vyriškis, gaudamas algos vos \$35.00 savaitėje? \$15.00 už mantą, užkandžius, tramvajus, skalbimą; mažai kas belieka drabužiams; o ką bekalbėti, kad susilyginus su kitais bendrais. Džimis Nelsonas susirūpino tokia padėtimi. Jis visada dirbdavo sunkiai ir ieškodavo laimikio; tačiau, laimė kažkodėl aplenkdamo jį.

Nelsonas darbavosi Adamanto Apdraudimo Bendrovėje. Jis buvo patenkintas ir tikėjosi neužilgo gausiąs augštesnę ir pelningesnę vietą. O,

kad tik Katrė Morganaitė būtų patenkinta jo draugingumu ir kad tik palūkėtų, kol gausiąs didesnę algą. Tačiau, ji nepaisė jo pastaromis dienomis, o visą laiką draugavo su Džiovu Renaliu, kuris buvo žinomas mieste "sportas," visada pasirėdęs naujausios mados drabužiais ir niekada nepamirštąs pasiimti ir įsidėti buteliuką į užpakalinį kišenių; vienu žodžiu, buvo pasituris ir pinigų jam niekada nestigdavo.

Džimis nuvokė, galis išperti Džiovą ir norėjo, kad dvikova būtų leistina. Jiedu anksti rytą su-

VINCAS T. SAVICKAS,

L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijos pirmininkas, sumanus ir pasiŲventęs darbuotojas vyŲiŲ tarpe, treŲius metus einas L. V. N. Anglijos ApskriŲio pirmininko pareigas (pirmiau ęjo iŲdininko pareigas); pasekmingai vadovavęs kelioms minęto apskr. metinęms geguŲinęms; kelinti metai paeiliui L. V. 17-tos kuopos iŲdininkas. Pirm keleriŲ metuŲ, kada kuopoj buvo bejsivyraujanti netvarka, jis pats kolektavo nariŲ mokesŲius ir siuntę Centru, tokiu būdu neleisdamas kuopai atsiskirti nuo Centro ir pakrikti. Daugiausia jo rūpesniu yra išaugintas kuopos knygynėlis ir visas kuopos inventorius pavyzdinŲai sutvarkytas. Be to, jis yra ġabus vaidila ir pasiŲymęjęs savo darbais papirijai ir kitose organizacijose bei draugijose.

sitiktŲ Palisadoje—ir viskas bŲtŲ baigta! Jis nepaisę, kad DŲiovas pirmininis ŲautŲ ir nukautŲ jį, nes visvien jis dabar jautęsi miręs.

Buvo pietŲ laikas. DŲimis, kaip priprasta, skubinosi į restoraną. Nuo kurio tai laiko jis mažindavo valġi, kad suliesęjus prieš riebęjanti DŲiovą. Nuo pat ofiso durŲ paskui DŲimį sekę koks tai nepaŲjstamas augalotas vyriŲkis. Restorane DŲimis stoji savo eilęn, ġi nepaŲjstamas atsistojo uŲ jo. Kai slinko prie valġiŲ baro, tai nepaŲjstamasis sykiu slinko, pastumędamas DŲimį ir uŲmindamas jo batus, o paskui nuolankiai atsiprašinėjo. DŲimis bevelijo, kad nepaŲjstamasis bŲtŲ visai neatsiprašęs, tai bŲtŲ turęjęs proġos smogti jam per nosį. Bet nepaŲjstamojo

linksmas veidas ir draugingas balsas praŲalino neapykantą ir DŲimis priēmę jo atsiprašinėjimą atkartotinu murmęjimu: “tai niekis.”

“Ųiandien daug ŲmoniŲ,” pratarę nepaŲjstamasis. “Ųis restoranas darosi populiariŲskesnis kasdien. TurbŲt, tamsta, nuo senai lankaisi ęia?” NepaŲjstamasis nusiŲypsojo, o Ųerinęios jo akys įsmigo į DŲimį.

“Ĳia tik valgau, kai laiko trumpa,” atsiliepę DŲimis, stengdamasis palikti sau vienas. TaĲiau, nepaŲjstamojo akys traukę jį prie jo.

“Indomu, koks bŲtŲ roast-byfas? Manau jo paimti: atrodo skanus,” komentavo nepaŲjstamasis, kai slinko pro valġiŲ barą. “Bet ir ŲemuogiŲ pyrago negalima juk praleisti. Ųtai, paimsiu du, o paskui, kai sęsiva valġyti, vieną pavesiu tamstai.”

“AĲiŲ. Nedaryk to.” Bet nepaŲjstamasis nesidavę perŲnekęti.

“PraŲau priimti mano vizitinę kortelę,” pasiŲlę nepaŲjstamasis, kai abudu sędosi prie stalo. DŲimis priēmę kortelę ir įskaitę:

“Empiros PaminklŲ Bendrovę

“Jonas Baksteris, atstovas,

“58 Broadway, N. Y. City.

“Po plyniŲ! Koks tai uŲsiēmimas pardavinęti paminklus!” stebęjosi DŲimis.

“Ne taip bloga, kai supranti visą dalyką,” nusiŲypsojo Baksteris. “Koks ġi tamstos uŲsiēmimas?” uŲklausę Nelsono.

“AŲ darbuojuosi Adamanto Apdraudimo Bendrovęje. TaĲiau, ar tamsta padarai gerą pragyvenimą, pardavinędamas paminklus?”

“Padaryti geresnio negalima. Kiekvienas perka paminklus. Viskas, ką turi daryti, tai suŲinoti, ar mirusiojo giminęs turi pinigŲ.”

Ir Baksteris pradęjo gyvai pasakoti gyvenimo tikrąją istoriją. DŲimis pamirŲo ir apie mylimą Katrę Morganaitę ir apie nepakenĲiamą DŲiovą Renalį. Jis pradęjo indomauti, ar karŲtais nebŲtŲ jam geriau, jeigu mestŲ dabartinę vietą ir imtŲsi pardavinęti paminklus.

“Klausyk, tamsta ir aŲ galiva padaryti geroką lobį. DŲiaugiuos tamstą sutikęs. Tamsta suteiksi man vardus tŲ ŲmoniŲ, kurie gauna apdraudimo palikimą. Tai tie, kurie perka paminklus.”

“O ką aŲ gausiu uŲ tŲ ŲiniŲ suteikimą?”

“Tamsta gausi nuo manęs vieną dolerį uŲ kiekvieną suteiktą man vardą. TaĲiau, tie vardai turi bŲti tikri ir papildyti teisingomis Ųiniomis.”

“Tamsta sakai norįs gauti vardus gyvenanĲiŲ apie New Yorką?”

“Visai ne. Tamsta suteiksi man vardus iš

KUN. PRANAS V. STRAKAUSKAS,

Seimo Rengimo Komisijos patarėjas, šv. Petro lietuvių parapijos vikaras. Pasišventęs darbuotojas ir vadas jaunimo tarpe. Jo dėka Vyčių 17-ta kuopa sugebėjo taip išplėsti savo veikimą. Jei literatinis ir debatų rateliai taip pasekmingai veikė, tai todėl, kad gerb. kun. Strakauskas jiems vadovavo, teikdamas pamokų tose srityse. Geg. 25 d. sukako metai nuo gerb. kun. Strakausko primicijų dienos.

visų Jungtinių Valstijų apylinkių. Mes turime agentų visoje šalyje ir aš gaunu 'komišeną' nuo kiekvieno perkančio paminklą."

Tai visa gražiai skambėjo Džimiui. "Bet gi, dievaži," prabilo Džimis, "juk kas dieną galėsiu tamstai suteikti nuo 25 iki 30 vardų."

"Tai labai gerai. Tamsta suteik man šimtą vardų—ir gausi visą šimtinę." Čia Baksteris ištraukęs parodė storą pinigų punda. "Štai, tie pinigai laukia tavęs."

Netrukus abudu atsistojo ir Baksteris užmokėjo už pietus. "Aš užmokėsiu už tamstą," pratarė. "Tamsta galėsi užmokėti kitą kartą. Čia sutiksi mane rytoj; tik nepamiršk vardų parūpinti."

Džimis kūrė rūmus erdvėse. Dabar jis parodys Džiovui Renaliui, kaip pridera viešai pasirodyti. Ir tai visa padarys savais pinigais, o ne keno kito gautais, kaip kad Džiovui paliko jo tėvas.

ALENA A. SAVILIONIŪTĖ,

L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijos raštininkė ir Presos Komisijos narė; uoli darbuotoja vyčių tarpe. Ji taip pat yra 17-tos kuopos teatralės komisijos narė, gabi vaidila ir debatorė. Nuo jaunų dienų darbavosi Marijos Vaikelių Draugijoje, jai vadovaudama. Yra baigusi Girls' High School ir dirba kaip stenografė.

Kas diena pietumis Džimis sutikdavo Baksterį ir į pinigus permaintydavo apdraudimo palikimus gavusių vardus, visai nedasiprotėdamas, kad detektyvas sekė šiuos susitikimus.

Netrukus Džimis nusipirko naujus drabužius, vežiodavo Katrę į geriausius teatrus, vesdavosi į puošniausius restoranus ir puikiausias šokių sales. Ir, rodosi, jis darė šauniau nei Džiovas Renalis. O gyvenimas, rods, skendo džiaugsmu ir džiuguliuose.

Bet atsitiko, jog netikėtai pasimirė Katrės tėvas. Jis buvo gerai apsidraudęs Adamanto Apdraudimo Bendrovėje; dabar, pasimirus jam, Katrė ir jos motina liko puikiai aprūpintos tėvo palikimu.

Praslinkus kiek laiko po Morgano mirties, Džimis tarėsi atlinkysias Katrę. Kai artinosi jos namų, jis pamatė išeinantį Baksterį, kuris įsėdo automobiliu ir nušvilpė savais keliais.

“Ar Baksteris pardavė motinai paminklą?” paklausė Džimis, prisėsdamas kanapon šalia Katrės.

“Paminklą? Aš nesuprantu. P-nas Baksteris yra tėtušio senasis pažįstamas. Jis tai prigelbėjo motinai įvestinti tėtušio gautąjį palikimą, kad gavus pelningas įeigas.”

“Taip. Bet gi Baksteris parduoda tik paminklus.”

“Ar taip? Tai tikrai įstabu. Motina net teiravosi pas jį apie paminklo pastatymą tėtušiu, bet jis nė vienu žodeliu neprisiminė apie parduvimą. Ar pats pažįsti jį?”

“Aš sutikau jį.” Čia Džimis suprato, kad kas nors yra negera. “O pati, ar jau senai, kaip pažįsti jį?” užklausė.

“Motina ir aš niekada nesutikova jo pirm tėtušio mirties. Vos tik keletą dienų atgal p. Baksteris telefonu pašaukė tėtušį. Motina atsiliepė ir pranešė apie tėtušio mirtį. Jis tuo labai susisielėjo ir tuojau pribuvo mudviejų atlankyti. Jis buvo toks geras ir stengėsi padaryti visa, kad tik mudviem būtų geriau. Jis pažinojo tėtušį ilgus metus.”

“Ar jis sakė ką nors apie savo užsiėmimą?”

“Man rods, minėjo, kad esąs brokeris. Jis pelnęs daug turto įvairių bonų mainais ir pastovių akcijų pirkimais. Jis suteikė motinai pagrindinių ir slaptų informacijų, prigelbėdamas jai pirkti gerų ir pelningų akcijų. Taip pat pasakojo, kad mudviem neberekės daugiau rūpintis apie pinigus. Esava laimingos, nes pradžioje ir aš maniau, kad reikės man eiti darbo ieškoti. Dabar jau neberekės; abi su mama galėsiva gražiai ir laimingai gyventi.”

“O kokias akcijas jis pardavė motinai?”

“Labai gailiuos, bet negaliu to pasakyti tau, nes p. Baksteris išgavo mudviejų prizadą niekam nesakytai.”

Džimis nieko nežinojo apie akcijas, ar jos buvo geros ar ne, tačiau, jautė, ką tai žalingo atsitiksiant iš Baksterio pusės. Jis atsiminė, kad Morganienes vardas buvo tuose surašuose, kuriuos suteikė Baksteriui. Tatai iš jo Baksteris žinojo apie Morgano mirtį. Todėl Džimis nusprendė tuojau iširti visą dalyką.

Anksti kitos dienos rytą Džimis nuvyko į 58 Broadway. Čia niekas nežinojo nei apie Baksterį nei apie Empiros Paminklų Bendrovę. Džimis parodė Baksterio vizitinę kortelę. “Tai, turbūt, apgavystė,” atsakyta jam. “Niekas panašus tuo vardu nesiranda čia.” Džimis, nujausdamas blogumą ir nelaimę, apsisuko ir nudūlino į apdraudimo bendrovės ofisą.

“Viršininkas pageidauja tavęs, Nelsone,” tarė

ALEKSANDRAS IVAŠKA,

L. Vyčių 17-tos kp. narys; uolus darbuotojas vyčių tarpe. Pereitais metais ėjo kp. finansų raštininko pareigas, o šiais metais yra kp. izdo globėjas. Jis suorganizavo debatų ratelį ir yra vienas smarkiausių debatorių.

Veiklus L. Vyčių 13-to Seimo Rengimo Komisijos narys, ypač daug besidarbuojąs presos komisijoje; gabus korespondentas.

klerkas, kai pasivėlavęs Džimis įžengė ofisan. Klerko tonas ir veido išraiška dar labiau sune-ramino ir surūpino jį.

“Nelsone,” prabilo viršininkas, gailiai žvelgdamas į Džimį, “turėjome sudarę planus suteikti tau paaukštinimą; bet vieton to visai prašalina-me tave iš bendrovės. Pats pardavinėjai apdrau-dimo paveldėtojų vardus aršiausiam Amerikoje sukčiui. Štai, pasiimk užmokestį. Dabar apleisk šį ofisą ir niekada nebegrižk į jį.”

“Bet gi—aš-aš,” mėgino Džimis išsiteisinti ir apginti save. “Aš gi daviau tik kai kuriuos vardus žmogui, pasivadinusiam Baksteriu, kuris pardavinėja paminklus.”

“Paminklus! Nonsensas!” sušuko viršininkas. “Baksteris jau sėdėjo savo laiką kalėjime, gi dabar valdžios autoritetai vėl gauda jį. Pats gi būsi giliuokingas, jeigu tavęs neįtars šioje suktybėje ir apgavystėje...”

Džimis, vėliau, beieškodamas darbo, valkiojosi gatvėmis ištisomis savaitėmis. Vieną rytmetį jis atsiliepė į apgarsinimą, kuriuo didžiulė firma ieškojo vyrų ir moterų. Ilgoje eilėje ieškančių darbo matėsi ir Katrė—ji taip pat stovėjo ir laukė darbo.

Stasys Būdavas.

PRIE IDEALO.

Keliauju palengva gyvenimo taku, keliauju ir džiaugiuosi. O ten toli, toli berybių minčių pasaulyje žiba skausi idealo saulė. Širdis taip trokšta idealo. Sužiba sieloje laki vilties kibirkštėlė ir dar greičiau aš žingsniuojau. Dvasioje šviesa ir džiaugsmas gyvena...

Bet štai idealo takas toks baises pasirodė, kad aš nusigandęs sustojau ir laukiau ramybės. Nu-liūdimas užgavo mano dvasią. Prieš akis atsivėrė pelkės erškėčių ir dyglių pilnos. Et, numojau ranka ir toliau keliauvau. Einu pelkėmis klimpstu vis gilyn ir gilyn... Aštrūs dygliai drasko mano sielos rūbą... Viduje pasidarė tamsu... Žvilgterėjau į idealo saulę... Ir štai vėl naujos jėgos kaupiasi manyje... Tie patys senieji troškimai atgijo. Iš pelkių iškeliauvau...

Kas diena ir metai aš žingsniuojau arčiau idealo. Kantrybė ir pasiryžimas—mano palydovai. Bet nusigandęs sustojau... Juokiasi likimas iš manęs... Pina man negirdėtas pinkles... Juo toliau einu, juo klaikesnis darosi idealo kelias... Bet idealo saulė vis žiba. Jos spinduliai gaivina mano sielos dirvą ir augina norus. Vėl šypsena skraido ant mano lūpų.

Bet kartais užeinu taip vargingą idealo kelią, kad iš skausmo dreba širdis, dvasia palengva snūstelėja ir aš pradedu silpnėti... Bet viltis dega...

Tada ištiesiu rankas į dangų... Parodau Visagaliui atvirą širdį ir garsiai, maldingai sušunku:

— Kristau! aš visa atnaujinsiu Tavyje, o Tu apsaugok sužeistą mano dvasią ir vesk ramybėje idealo keliu...

Ir vėl aš ramus. Idealu saulė sužiba dar skaisčiau. Ir ramia širdimi aš žengiu prie jo.

Papilė, 24-XII-29.

Iš “Ateities.”

—o—
Anti-Byras—Anūkas.

SIEKIM IDEALO.

(Skiriu lietuviams—sielos didvyriams.)

Siekim, siekim idealo,
Kol širdis krūtinėj plaka.
Tolkim purvo, tolkim melo—
Siekim, siekim idealo.

* * *

Mūsų norai neatšalo,
Nors ir šmėklos slėpė tačą.
Taigi siekim idealo,
Kol širdis krūtinėj plaka.

J. Puišys.

Kas Reik-Tai Reik.

Kiekvienam malonu atminti, ypač svetur pakliuvus, savo tėvyne, sodžių ir namus, kame vaiku būdamas jautei ant savęs malonią tėvų meilės šilumą. Iš to šeimyninio gyvenimo noriu ši tą čia prisiminti. Nors mano tėvukas buvo paprastas sodietis, bet kiekvienai progai turėjo pritaikintų išsitarimų—savotiškos filozofijos, kurią tik dabar pradėdau branginti. Bet reik pripažinti, kad tie jo nusakymai kartais priversdavo apsimąstyti ir, tokiu būdu, turėjo daug įtakos į mano auklėjimą. Išleidus mane mokyti į artimą miestelį, niekad os neleidavo, sulyg savo išgalių, trūkti kas man reikalinga. Jei ko prireikdavo, paprašius, norėdavo žinoti kas per reikalas ir, jei rasdavo jį teisingu, išpildydavo prašymą sakydamas: “Kas reik—tai reik”; bet jei matydavo, kad mano reikalas yra vien vaikiška užgaida, atsakydavo: “Vaikeli, nėsi savęs vertas,”—mat, norėdavo, kad pradėčiau iš savęs numanyti, kame yra dora ir žmogaus vertybė. Bet jis niekad os nemokėjo atsakyti mano prašymams, kada matė, kad reikalas yra geras, anot jo, “savęs vertas.”

* * *

Tą pat daro ir Dievas su žmonėmis, išklausydamos kiekvieną jų prašymą, jei tik yra “savęs verti.” Mat, Dievas nekitaip elgiasi, kaip mūsų žemiškieji tėvai, jei tik, vaikiškai pasitikėdami Juo, prašome kas mums yra reikalinga.

Toki tarp Dievo ir žmogaus artymi santykiai buvo labai žymūs pas kun. Bosko. Jis nieko nedarė, nieko nepradėjo, net, galiu tvirtinti, nė nemastė, jei žinojo, kad tas nėra Dievo geidžiama. Bet tuos Dievo norus pildydamos, niekad os nepralošė. Jis pradėjo steigti labdarybės įstaigas, organizavo įvairiausias jaunimo naudai darbus, kas, žmogaus akimis žiūrint, nebūt buvę įvykinti del daugybės ne vien šiaipjau kliūčių, bet ir del materialės paramos trūkumo, kurios tais laikais nelengva buvo galima gauti. Bet kun. Bosko ne žmonėmis pasitikėjo, ne iš jų pagalbos savo įstaigoms laukė. Pirmajam sapne jam pavestoji Mokytoja ne tik jį mokė, kaip pergalėti kliūtis, bet, jam prašant, net stebuklingai nekartą pagelbėjo, nes Ji, kun. Bosko prašoma, visai nefilozofavo, bet “kas reik—tai reik”

sakydama, savo mokiniui visą kas reikalinga teikė.)*

Štai vienas atsitikimas, kurį atpasakojo savo akims matę Karlas Buzzetis, Tomatis, Geo. F. Oreglia, kan. Anfossi ir kiti.

Sekmadienį po Visų Šventės 1849 m. kun. Bosko išsivedė visus tuomet oratorijoje esančius berniukus aplankyti kapinyną ir pasimelsti už mirusių vėles, o sugrįžus pažadėjo kaštanais pavaišinti. Motina Margerita buvo nupirkusi tris maišus kaštanų, bet manydama, kad sūnus norėjo tik palinksminti mokinius keleta kaštanų, apvirino visai maža.

Juozas Buzzetis parbėgo namo pirm draugų prirengti kaštanus dalybai, bet, pamatęs, kad tik vienas puodas tevirė, nusiguodė Motinai Margeritai; bet nebuvo ko ilgai laukti, nes, štai, jau pirmasis būrys grūdosi prie durų. Išvertus visus į krėstį, kun. Bosko, nieko nežinodamas, ėmė dalyti, pripildydamos kiekvienam pilną kepurę. Buzzetis matydamos, kad kun. Bosko po tiek duodamos vos keliolikai teuzteks, tvėręs už rankos sušuko:

— Kun. Bosko, ką tamsta darai? Neturime visiems, jei po tiek duodi—nė pusei neuzteks!

— Ir kaip dar, atsakė kun. Bosko, juk nupirkome tris maišus; mano motina, rodos, bus visus apvirinus?

— Ne, ne; tik tiek, tik tiek!—atsakė Buzzetis. Bet kun. Bosko, nenorėdamos sumažinti dalį, lyg niekur nieko paprastu savo ramumu atsakė:

— Kol dar turime, duokim kiekvienam kas jam priklausau.

Ir tęsė toliau dalybą, duodamos tiek, kiek pirmutiniams. Buzzetis purtė galvą žiūrėdamos į kun. Bosko, kuris, apdalinęs vos trečdalį iš 600 berniukų, nubėgo į virtuvę paimti daugiau kaštanų manydamos, kad Motina Margerita kitą

*) Gyvas tos Dievo Apvaizdos paveikslas dar lig šių dienų tęsiasi Pal. Kotolengo įstaigose. Torine yra taip vadinami “Piccola Casa della Divina Provvidenza (Mažieji Dievo Apvaizdos namai), kame palaimintasis įkūrėjas surinko visas visuomenės šiukšles ir nuomas. Čia rasi ir sukvailusių, ir ligonių iš ligonbučių pašalintų, ir prigimties nevykusių padarų, ir apleistų senelių. Dabar yra į 8,000 tokių žmonijos atmatų ir visą tą minią užlaiko, maitina ir reikalingus gydo niekur neidami prašyti išmaldos ar aukų. Kas paaukoja jų labai kokią sumą, nė aciū nesako, nes viską vien iš Dievo laukia, todėl tik Jam dėkoti yra pasirengę.

JULĖ D. BABINSKAITĖ,

L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijos raštininkė ir Presos komisijos narė; uoli ir prakilni darbuotoja jaunimo tarpe. Nuo jaunų dienų vadovauja Marijos Vaikelių D-jai (tos d-jos nariai—tai jaunamečiai vyčiai); pasižymėjusi vaidila ir gabi debatorė. Dirba raštinėje.

~~~~~

dalį bus atidėjus dėl ekonomijos. Bet sukrapščius visus, kurie buvo atidėti mokytojams, atsirado vos keleta rieškių. Kas daryti? Bet kun. Bosko nė dabar nenusiminė.—Pažadėjau pavaišinti berniukus kaštanais ir nenoriu pameluoti.—Paėmęs likusius nusinešė dalinti—ir čia prasidėjo stebūklas. Kun. Bosko apdalino ne vieną, ne du, bet maž daug 400 mokinių. Pripildžius paskutiniojo kepurę, krėstyje pasiliko kun. Bosko dalis.

Stebūklo gandas lėkte aplėkė visą kiemą. Visi subėgo pamatyti. Nutilo, tartum, net alsavimą sulaikė. Tik, štai, po valandėlės visi vienbalsiai sušuko:—Kun. Bosko šventasis! Šventasis kun. Bosko!

Nežiūrint kun. Bosko pastangų, negreit pavyko nutildyti tą šauksmą. Tam nuotikiui paminti Visų Šventės vakarą Italijoje įėjo į paprotį mokiniams kaštanus dalinti.

Vėliau, panašus atsitikimas, patvirtintas kun. Pr. Dalmazzo, įvyko su duona. Duonkepyš, del

neatlygintos skolos, nepristatė oratorijai duonos, o čia prirėkėjo pavakarėms veik 800 mokinių. Tuomet kun. Bosko su nedaugiau kaip 20 bulkučių surastų namuose pasotino visus.

Tokiu būdu kun. Bosko, tvirtai pasitikėdamas savo Mokytoja, gavo iš Jos visą tą, ką žmonės šiokiu ar tokiu būdu atsakydavo. Ir kas suskaičius nuostabius dalykus, kuriuos kunigas Bosko padarė su savo "Šv. Panelės Globėjos palaiminimu"?! Bet apie tai, progai pasitaikius, pakalbėsiu kitu atveju. Tuo tarpu užtenka suprasti, kad Šv. Panelė laikė kun. Bosko ypatingoje globoje.

—o—

J. Vyšnužis.

VĀRPAL.

Gaudžia ir skamba varpai...

Varpų skambėsysis lydi mus visą gyvenimą. Sugaudžia varpai šaukdami mus į pašvenčiamąjį Dievo malonę—į krikštą. Varpai mus šaukia prie maldos. Jie šaukia mus bažnyčion prie atgailos ir prie Dievo stalo.

Varpai mums primena vakarais atkalbėti "Angelas Viešpaties," padėkoti Aukščiausiam už laimingai praleistą dieną. Rytą jie mus pažadina atkalbėti rytmetines maldas, paprašyti Tvėrėjo malonių dienos darbams.

Varpai praneša žmonėms liūdnuos atsitikimus, dideles nelaimes. Bet jie suskamba ir pasekminguose įvykiuose. Sugaudžia jie Bažnyčiai sielą laimėjus, paskelbia tėvynei, kad ji jau apginta nuo priešų.

Liūdnas ir jautrus varpų gaudėsysis žmogui praneša jau prabėgusią jaunystę, o pagaliau, jų aidas lydi sielą prie Dievo teismo, o kūną palydi į šaltus kapus. Juk:

"Skamba ir žvanga, gaudžia varpai,

"Liūdną ir skaudų leisdami gandą:

"Vėl paviliojo auką kapai...

"Diena į dieną tiek jų atranda!...

Maironis.

* * *

Todel, brangūs draugai—ės, ir mus šaukia varpai į darbą, prie maldos, o nepoilgam jie praneš mums, kad jau praskrido mūsų jaunystė. Be to, kartą mūs draugai išgirs liūdną varpų aidą, pranešantį by-kurio mūsų mirtį. Girdėdami varpų gaudimą, mes prisiminkime, kad jie skambės rytoj ir poryt... bet mes gal jų jau nebegirdėsime! Gaudžiant varpams, mes pamastykime, ar jau esame pasirengę žengti į amžinatvę?.. Pagalvokime, ką mes galėsime palikti atminimui iš savo darbų?... Gal nieko?..

Vis gaudžia ir skamba varpai...

G. Nieritzas.

Romusis Henrikas.

(Iš vokiečių kalbos vertė Kl. Vidauja)

(Tąsa)

II. Siuvėjas.

Dabar skaitytojas bus perkeltas į mažą, tamsų namelį, kurio žemi langai tik šilpnutę šviesą į vidų įleidžia. Iš paprastų kambario rakandų, per dvi senas kėdes, kurių viena tris kojas teturi, ne ką daugiau tepastebėsi; sena kanapa, ant kurios pataisytas pusėtinai vargingas guolis ir dvi į viena kitą atsuktos lovos. Viename šone sienoje įtaisyta lentyna, ant kurios stovi molinis kavinėlis, keletas masinaičių ir trys rudi, vieno didumo, puodeliai. Siaurą tarp kanapos ir lovų tarpą stalas užpildo. Pirmojoje lovoje gulėdavo tėvas su savo sūnumi, romiuoju Henriku, o antrojoje—motina su dviem dukterim.

Buvo dar gerokai tamsu, kai tėvas žadino tebesnaudžiantį sūnų, sakydamas: "Henrikai! Veikiai išmuš bertainį septintos. Nepraleisk šilų bulkučių laiką.

Vaikas darėsi gyvesnis, ritosi iš guolio ir vilkosi menkus savo drabužius. Pasiėmęs ką tik padėtus ant stalo pinigus ir pritrokdamas nuo kosulio, jis apleido pirkele.

Giliai atsidusdamas tėvas kalbėjo: "Vargšas berniukas! Kad jis tik kokliušo negautų."

"Tai bus kaltas ne kas kitas, kaip nedorėlis kepėjos sūnus, kuris buvo Henrikuo batukus paslėpęs!" atsiliepė motina.

Kai ji kėlė žemyn kavos malūnėlį, tėvas kalbėjo: "Kokį saldų, stiprinantį širdį ir pilvą, garšą duoda tas kavos malūnėlio barškėjimas! Jau tas vienodas kavos dėzelės griozimas gali mane atgaivinti. Koks didis turėjo būti tas vyras, kuris išrado kavos gėrimą?"

"Bet tai galėjo būti ir moteris!" įsikišo motina.

"Niekados!" tarė tėvas. "Istorijoje pasakata, kad kavos gėrimo išradėjas esąs vienuolis. Jei aš žinočiau jo vardą ir būčiau turtingas žmogus, tai pastatydinčiau jam marmulinių paminklų—kokį nors panašų į didžiulę kavos pupą, ar kavos malūną, ar į kavos malūnėlio dėzelę ir jame įrašyčiau žodžius: Neturtingųjų draugui ir geradėjui! Visiems žinomo kavos gėrimo išradėjui!"

"Aš gerai žinau," atsakė motina, "kad tu, vien norėdamas man įtikti, tą žmogų taip giri, kadangi kavos gėrimas yra silpnoji mano pusė."

Henriko įėjimas kalbą nutraukė. Visos jo

kūno dalys buvo apklotos kietais sniego gabalų palaikais. Kai jis padėjo bulkutes, bonkutę aliejaus ir tris mažus malkų pagalius, ir kai perstojo užėjęs baises kosulys, jis pritroškęs prašneko: "Oi!—tėveli!—gauja nedorų vaikų—mane užpuolė—ir su sniegais—mėtė! Ir dar pravardžiuoja mane—vis "romusis Henrikas—ir virvelinis!"

"Vargšas mano sūnelis!" gailingai tarė tėvas— "nusiauk batukus, kad kiek apšiltum ir tas piktas kosulys praeitų. Užmiršk nedorėlius vaikus! Geriau nuoskaudą kentėti, ne kaip tą nuoskaudą daryti! Ramybė trokštantiems taikos, nes jie vadinsis Dievo sūnumis."

Kai šeimyna gėrė kavą ir valgė duonutę, tėvas prabilo: "Teisingai: duona yra graži Dievo dovana; ji, kaip ir kava, niekadosis nenusibosta. Vėl, kas galėjo duonos kepimą išrasti? Nuo senovės yra malama javų grūdai, iš jų daroma tešla ir valgoma. Šv. Rašte pasakyta, kad jau Sara, Abraomo žmona, kepė duoną; žinoma, be rūkšties ir del to plonų kepalėlių pavidale, kurie veikiai pasidaro kieti ir neskanūs. Kaip nuostabu! nesuskaitoma žmonių giminė žemėje daugiausia maitinasi iš mažų žolės grūdelių. Kiek milijonų tokių grūdelių turi būti reikalinga, norint šito miesto gyventojams patiekti duonos?" "Ir kiek grūdų kviečių praryjam mes vieni į metus?" tarė Marytė—"kasdien po penkiolika bulkučių."

"Per metus bus 5,475 bulkutės," pasakė Henrikas, jis buvo ypatingai gabus skaičiuoti—"kažin ar jos į mūsų pirkią tilptų?"

"Vaikai!" tarė tėvas—"aš gaunu tikros garbės del mūsų pirštų, kurie ne tik daugybę bulkučių, bet dar tris kart tiek puodelių kavos turi maža adata patiekti, apie drabužius ir būtų jau negalvojanč."

"O kiti siuvėjai," atsiliepė motina, "uždirba sau dar zuikienos ir vyno, didelius namus, vežimą ir arklius."

"Aš žinau ką tu čia nori pasakyti," gūdziai tarė tėvas, "bet aš savo amatą žinau taip, kaip ir kiekvienas kitas. Bet kas nuvarytas į centus, tas jau nebeplėš šimtus, ir į karvelinę karveliai telekia."

Čia tėvas pabaigė kalbą, kuri buvo pasidariusi jam nemaloni, ir siekė Šv. Raštą, kuris gulėjo ant stalo. "Henrikai," tarė jis savo sūnui, "prieš išeidamas turi paskaityti mūsų Išganytojaus kal-

BRONĖ R. LUKASEVIČIŪTĖ,

L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijos veikli narė; L. V. N. A. Apskričio mergaičių atlečių organizatorė; L. V. 17-tos kuopos finansų raštininkė; tos kuopos literatinio ratelio organizatorė ir jo vedėja; taip pat pasižymėjusi debataivime. Per pastarąjį vyčių vaju prirašiusi apie 10 naujų narių. Yra baigiusi South Boston High School ir dabar dirba kaip stenografė. Be to, nuo jaunų dienu vadovavo Marijos Vaikelių Draugijai.

no pamokslą. Tai tikras Gyvenimo Vanduo ir Manna kiekvienai nuliūdusiai ir užmuštai širdžiai. Jis apšarvos tave geriausiu skydu prieš visokį užpuolimą piktųjų vaikų ir bus ištikimiausias tavo palydovas."

Kai vaikas perskaitė, tėvas vėl prabilo: "Dabar eik su Dievu, mano sūnau, ir būk laimingas savo prekyboje. Žiūrėk, čia yra dvylika pūslų, po tris skatikus, ir čia aštuonios—po šešis; dvidešimt virvelių, dvylika botagaičių vaikams ir septynios mėtųklės; pagaliau, vienas kralius Salemonas ir vienas vokietukas. Be to, tu gali mano švarką ant savo liemeninės užsivilkkti. Šiandien labai šalta ir reikia atsiminti tavo kosulys. Aš iš pirkios neišeisiu ir man švarkas nebus reikalingas.

"Plačiu ir ilgu švarku apsivilkus, iš manęs vaikai dar labiau šidys!" pastebėjo Henrikas.

"Geriau pajuokiamu būti, ne kaip sušalti!" atsakė tėvas. Kai grįši pietumis namon ir būsi gavęs pinigų, tai nupirk už vieną skatiką cibulį. Juos iškepus ir ištrynus į nugarą ir kojų padus—bus geras vaistas nuo kosulio. Jei tau nepavyktų, tai atsimink, jog rytoj sekmadienis, tavo poilsio ir džiaugsmo diena. O dabar pabučiuok mane, mano mielasis sūnau!"

Tyloms pabučiavo Henrikas savo tėvą, kurio rūpestingai žvelgiančiose akyse spindėjo ašaros, paskui motiną, kuri pūslės, virvelės, botagus ir mėtųklės sukabino ant raikščio ir padavė Henrikui, o prie vienos didelio švarko sagos prikabino abi lėles—Salemoną ir vokietuką. Tada Henrikas išėjo.

Ponas Bernšteinas ir jo šeima pradėjo savo darbą, kursai susidėjo iš senų drabužių taisymo ir mažų bei didelių pūslų, botagaičių ir lėlių gaminimo.

(Bus daugiau).

VIKTORAS MEDONIS,

L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijos vice-pirmininkas ir vienas veikiausių jos narių. Daugiausiai rūpinasi seiminio koncerto rengimu. Yra 17-tos kuopos teatralės komisijos narys, gabus vaidila, kuopos atstovas prie Federacijos skyriaus, apsukrus darbuotojas. Yra ejęs 17-tos kuopos pirmininko ir vice-pirmininko ir N. Angl. Apskr. vice-pirm. pareigas; nemažai pasidarbavęs praeitam vyčių vaju.

Matas.

Kelionė Lietuvon.

Iš *New York'o iki Klaipėdos*. Š. m. gegužės 2 dieną iš *New York'o* išvyko Lietuvon gausi Amerikos lietuvių ekskursija. Viso apie 100 žmonių. Didžiama ekskursantų iš *Chicagos* ir jos apylinkių. Įžymią dalį suorganizavo šie agentai: V. M. Stulpinas, P. Baltutis ir J. Zolpis. Jų žmonėms vadovavo Matas Zujus. Kita grupė buvo suorganizuota "Naujienu" su P. Mileriu priešaky.

Ekskursija vyko visų laivų karalium "Leviathan." Kelionė šiuo laivu yra patogi ir smagi visiems keleiviams. Čia ir lietuvių gausiam būriui buvo vietos pasirodyt su savo tautiniais žaidimais, kurių pasižiūrėt rinkdavos gausybė svečių iš antros ir pirmos klasių.

Oras šiltas ir ramus. Jokio supimo. Delto nė nepajutom, kaip atsidūrėm pas Europos kranthus. Pirmą išvydom Prancūzijos, paskui Anglijos žemę.

Iš Londono prasidėjo sunkesnė kelionė. Iš erdvaus, patogaus "Leviathan'o" prisiėjo persėsti į nedidelį *United Baltic Corp.* laivą "Baltriger." Čia yra tik pirmoji ir trečioji klasės. Apsukresni suskubo damokėt po 10 dolerių ir perėjo į 1-ją klasę. Trečioje klasėje, kaip pasirodė, tvankoka atmosfera, švaros nedaug ir maistas menkesnis. Delto palydovams teko išgirst rūgėjimų ir priekaištų. Bet kai Dancige pamatė, kokias vokiečiai kratas daro, tai ne vienas užmiršo kai kuriuos nepatogumus ir džiaugėsi, kad iš Londono jūra, o ne sauszemiu (per Prancūziją, Vokietiją ir Dancigo koridorį) važiuo.

Apie keliones jūromis, pergyventus įspūdžius, prirašoma tiek ir tiek. Įdomu, kai laivas siūbuoja, kai saulė kyla iš vandens ir leidžias; įdomus nuo žemės atsiskyrusių žmonių santykiavimas, judėjimas. Bet minėtos ekskursijos kelionės vaizdas nebūtų pilnas, jei apleistume pačios ekskursijos sudėtį, lietuvių etiką, išauklėjimą ir t. t.

Kol "Leviathan'e" buvom paskendę masėjų įvairių tautų, didžiuj trečioje klasėje, tol lietuvių ypatybės (savybės) ne taip ryškiai matėsi. Bet kai užėmėm "Baltrigerį," tai lietuviai čia pilnai užviešpatavo savo kalba, būdu, papročiais.

Tenka pastebėt, kad ne visi papročiai ir ypatybės lietuviams garbės daro. Asmeniškumai, pliauškimai, girtuokliavimas, apsvaginimai (tamsiausių elementų tarpe) daro labai smulkiais žmonėmis. Daugelis sugebėjo pralobt, bet

nesugebėjo žmoniško apsiėjimo, etiketos, išmukt. Stoka etiketos ypač žeria į akis atsidūrus tarp inteligentingesnės publikos.

"Baltrigerį," matyt, yra tradicija pirmoj klasėje laike valgymo prie kiekvieno stalo dalyvaut vienam iš aukštųjų laivo valdininkų. Mūsų "ponios" pas stalą eina skrybėliuotos, paltuose, nežiūrint, kad valgymo salione tai nemada ir kad šilimos čia pakanka. Nesilaikymas valgių tvarkos, netvarkus valgymas, storžieviška kalba, ypač lietuvių ir anglų kalbos žargonas, priverčia net ramius, šaltakraujus britus nervuotis. "Kas čia per "milkas," taip poizonas! Anglija mus poizonuoja!" Tokie ir panašūs išsireiškimai ardė britams nervus. Tie nervai pradėjo neišlaikyt, kai mūsų tautiečiai, pajutę savo didžiumą, pradėjo statyt į stalą alų, degtinę ir kitokius svai galus.

Klaipėdoj. Gegužės 14 dienos rytas. Dar pusė keleivių saldžiai miegojo, kai pasimatė Lietuvos žemė, Klaipėdos mūrai. Ūmai visi sukilo. Lietuvos saulutė linksmai švietė ir šildė.

Uoste pilna publikos. Kai paaiškėjo, jos dalis čia atėjo tolimųjų užjūrio svečių pasitikt dar pirm saulės tekėjimo. Publikos tarpe didžiama miestiečių, inteligentų, valdininkų, kariškių. Matosi ir sodiečių.

Laivui prisiglaudus prie kranto, Klaipėdos krašto gubernatorius p. Budrys sveikina: "Sveiki, tautiečiai!" Pasigirsta sujaudintas atsakymas. Karo dūdų orkestras groja vieną už kitos melodijas. Gražia kalba atvykusius sveikina gubernatorius p. Budrys, Klaipėdos sukilėlių ir vaduotojų vadas. Tai lietuvių Napoleonas. Vyras iš stuomens ir liemens. Iš veido ruožų matyt, kad tai didelės valios ir karakterio žmogus. Į jį tai taip kietai atsimušė vokiečių heimatbundo pastangos išlaikyt Klaipėdos kraštą Vokietijai.

Po jo kalba p. Vanagaitis ir visa eilė Klaipėdos krašto organizacijų atstovų ir darbuotojų. "Betanijos" choras padainavo gražių lietuviškų dainų.

Ekskursantų vardu atsakė ir sveikino suėjusius pasitikti Matas Zujus, "Vyties" ex-redaktorius. Jis pasakė, kad ši ekskursija nepaskutinė. Vaziuos ir vaziuos.—"Šitame būry, kurį sutikote, yra tautiečių, kurie 10, 20, 30 ir kai kurie 40 metų nėra matę tėvų žemės. Jūsų tėvynė yra mūsų tėvynė, jūsų troškimai yra mūsų troškimai. Amerikos lietuviai tai įrodė darbu. Mes

VERONIKA MARCINKONIŪTĖ,

L. V. 17-tos kuopos vice-pirmininkė, gražiai pasidaravusi praeitame vyčių vajuje, prirašydama nemažai naujų narių. Ypatingai ji yra pasižymėjusi kaip sumani šeimininkė. Kuopos vakarienės, parengtos jai vadovaujant, visus stebindavo jos sumanumu valgių prirėngime. L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijoje yra šeiminio bankieto vyriausia šeimininkė.

lenkiam galvas prieš tuos karžygius, kurie sveikata ir gyvybe išpirko nepriklausomybę, mes lenkiam galvas prieš jus, tautiečiai, kurie tą nepriklausomybę įstengiat išlaikyti ir jai vis tvirtesnius pamatus pagrįsti. Kai eisite į Vilnių, mes, amerikiečiai lietuviai, padėsime visomis jėgomis! Valio, Lietuvos Respublika!"

Kalbėtojams kalbant, dūdų orkestrui grojant ir chorui dainuojant daugelio akyse ašaros rodosi. Keleiviai užsimiršta nuovargį ir kelionės nepatogumus. Tokio karališko sutikimo nė viens nesitikėjo ir nesvajėjo.

Klaipėdos miestas, nors žymiai sulietuvėjo, bet vokiškojo elemento šaknis dar labai stipri. Jau tas elementas netriukšmauja, nekelią orgijų prieš lietuvius, kaip tai buvo prieš krašto išvadavimą, bet jo sukilimai seka vienas kitą.

Klaipėdos miestas ir visas kraštas kultūriniai aukštai stovi. Nejudomos nuosavybės, kaip ūkių,

mieste žemės (pleciaus) lengva įsigyti. Dabar Klaipėdoj, kaip ir visoj Lietuvoj, žemės ir kitokios nejudomos nuosavybės yra labai atpigę. Pinigingsiems amerikiečiams yra puikių progų įsigyti.

Iš Klaipėdos iki Kauno visu ruožtu matosi gražūs žiemkenčiai ir vasariniai javai. Dar tik gegužės 14-ji, o rugiai jau plaukia, žolės visur gausiai prižėlę.

Kaune. Iš Klaipėdos didžiama ekskursantų skuba Kaunan, nes gegužės 15-tą ten didžioji tautos šventė. Tai Steigiamo Seimo 5-rių metų sušaukimo sukaktuvės.

Kaunas pasipuošęs. Apsikaišęs vėliavom, iškilmingais vartais, medeliais ir žalumynais.

Iškilmės Katedroj, eisena per miestą, kariuomenės paradas Žaliajam Kalne ir iškilmės prie Karo Muzėjaus, kur pasodinta Aušros Medis.

Giliausio išpūdzio padaro kariuomenės paradas Žaliajam Kalne. Čia susirenka Lietuvos vyriausybės atstovai, užsienio valstybių atstovai ir minių minios.

Atvyksta Respublikos prezidentas, seka sveikinimasis su kariuomene, gausingi karo dūdų orkestrai groja maršą, tautos himną, seka kariuomenės atskirų dalių praėjimas pro vyriausybės atstovus, paskui seka įvairių Kauno organizacijų, valdžios įstaigų tarnautojų ėjyba.

Kaip įdomu po poros metų, sugrįžus iš užsienio, palygint Lietuvos augimą. Krūtinėj širdis ima smarkiai plakti, galvą pakelia pasididžiavimo jausmas, kai tąjį augimo ir stiprėjimo pulsą išvysti visoj jo didybėj. Tautietai, jei svetimam krašte tu baigi tautiniai mirti, atvyk nors kartą į Lietuvą, pasižiūrėk jos gyvybės pulso, pasiklausyk himno aidams, kai jie eina per kalnus ir klonius, per miškus ir šlaitus,—tu dar atgysi, tu didžiuosies, kad esi lietuvis!

Pažangos žymės. Jos matosi visame kame. Paimkim kad ir gegužės 15 d. šventę, kurios iškilmėse dalyvavo kariuomenė, organizacijos, jaunuomenė, vaikai. Atmenam, kaip keli metai atgal viskas eidavo netvarkoj, nedrąsiai, be įsitikėjimo. Dabar net malonu žiūrėti ir kultūringos šalys gal mums pavydėti.

Žmonių veiduose žymu daugiau ramybės, pasitenkinimo. Visi gražiau rėdosi, gražiau elgiasi. Penkias dienas išbuva Kaune ir da nė vieno girto nemačiau. Kokia ironija atsiminus "nusaustintą" Ameriką! Teko dalyvaut šaulių gegužinėj (gegužės 17 dieną). Jaunuomenė rimta, elgesys malonus. O kaip nesena laikyta didvyrybe, kas labai žema ir kvaila. Visi ir visos blāvūs, gražiai šoka, gražiai žaidžia.

Kaunas grožėja iš lauko ir iš vidaus. Daug naujų modernės statybos namų, skubotai vedama

ANTANAS BENDORAITIS,

L. Vyčių 17-tos kuopos veikliausias ir labiausiai pasišventęs ir pasidarbavęs kuopai narys. Jo iniciatyva ir pasidarbavimu per pereitas dvi žiemis beveik kas subatvakaris buvo rengiama šeimyniškos pasilinksminimo pramogos. Tos pramogos ne tik jaunimą sutraukė iš laisvamanių ir svetimtaučių salių, bet ir kuopą žymiai praturtino ir vyčių vardą gražiai išpopulerizavo. Jo pasišventimu ir apsukriu pasidarbavimu 17-ta kuopa šįmet naujų narių vajuje laimėjo 2-rą Centro dovaną. Jis vienas prirašė 45 naujus narius.

Šioj kuopoj atsidavusiai darbuojasi beveik nuo pat jos susitvėrimo. Jis kasmet eina įvairias pareigas valdyboje. Šiomet yra tvarkdariu ir šokių bei kambarių komisijos nariu. Antanas yra labai populerus visų šios parapijos katalikų tarpe, nes nedėdieniais tvarko bažnyčioje vaikučius.

Jis yra 13-to Seimo Rengimo Komisijos nariu ir uoliai darbuojasi iškilmingojo bankieto rengime.

kanalizacija, žymiai pagerinti šaligatviai, susisiekimas. Kauno konkė savo dieneles jau baigia. Ta konkė—tai laikinosios sostinės pažeminimas kultūringo pasaulio akyse.

Kaune ir aplink pridirbta sporto aikščių. Lietuvos futbolistai jau pila kailį savo kaimynams vokiečiams, latviams ir net savo mokytojus estus susildo. Palinkimas į sportą neapsakomas. Tas kelia jaunimo kūno ir dvasios jėgas ir padeda kultūrėti.

Nenormalumai. Prie jų tenka priskaityt

brangų pragyvenimą, ypač miestuose. Maistas vis dar nebrangu. Kaune pietus galima pavalgyt už 2 litu (20 am. centų). Bet avalinė, drabužis ir visokios smulkmenos kainose eina greta su Amerika. O kai kas net prašoka Amerikos kainas. Štai, aną dieną, už išvalymą laikrodžio K. Invalydų krautuvės laikrodininkas paėmė 15 litų. Juk už tuos pinigus beveik galima nusipirkt „ingersoliuką.“

Didžiama valdininkų vis teberėkia susiėmę galvas, kad negal pragyvent, suvest galų su galais. Brenda į skolas. Daugiau išlaidų, negu gal uždirbt.

Bendra padėtis. Aplink Lietuvą siaučia badas. Rusija badauja, Lenkija pusbadžiauja, Vokietijos viduriuose badas senai urzgia. Pernykščių metų nederlius buvo įvaręs baimėn ir Lietuvą. Bet su šių metų ankstyvu ir gražiu pavasariu atėjo naujos smagesnės svajonės. Javai visur neblogi, o kai kur lemia gausų derlių. Kai bus duonos, bus visi sotūs ir patenkinti.

Amerikiečių lietuvių padėtis. Grįžusių iš Amerikos yra daug. Kiekvienam miestely, kiekvienam sodžiu sutinki „merikontą.“ Vieni šiaip taip laikosi, kitus sunaikino auksinai ir tie nieko netur. Paprastas dalykas dabar sutikt „merikontą“ klumpėtą sekant paskui žagrę, vežant žydui malkas arba paplenčiais skaldant akmenis. Jie galvotrūkčiais dumtų į Ameriką, bet pervėlu. Jie keikia savo likimą, keikia Lietuvą, o laiškuose į pažįstamus Amerikoje, išmesdami savo tulžį, perstato Lietuvą juodžiausiose spalvose.

Ar už visus nepasisekimus ir nelaimes kalta tik Lietuva ir jos sąlygos? Kodėl, sakysim, kiti amerikiečiai yra patenkinti ir jiems neblogai čia sekas? Mat, žmogus žmogui nelygus. Panašiai amerikietis amerikiečiui.

Retas kuris iš grįžtančių nesiveža Lietuvon pinigų. Vieni tuos pinigus panaudoja tiksliai, kiti juos prageria, praūžia.

Vos tik įžengėm Klaipėdon, kai kurie amerikiečiai pradėjo ūzt. Susirado ir draugų, kurie, matyt, amerikiečių nuoširdumą jau pažįsta. Net koktu žiūrėt, kaip pasigėrę, apsiseilėję amerikiečiai myluoja, bučiuoja nepažįstamus „draugus“, duoda jiems keisti pinigus, o kai tie išėję nebegrįžta, pasigirsta riksmas: „Apvogė! Apvogė!“ Kiti, įsikaušę palieka savo bagažus ir tik išsi-pagirioję atsimentena. Bet kaltes už visas nelaimes primeta kam nors, tik ne sau.

Blaivūs ir rimti amerikiečiai Lietuvos nesmerkia, ją smerkia ir keikia lengvabūdziai, kurie patys save koskaudžiausia nuteruoja.

Įsižiūrėjęs ir geriau patyręs, parašysiu apie kitus dalykus.

Kaunas, 25-5-25 m.

Pastabos ir Apžvalga.

Dar šis tas del L. V. seimo.

Šis yra seiminis "Vyčio" numeris. Kaip toksai, visų pirma seimo rengėjų—Bostoniečių, o paskui ir visų seimo dalyvių pagerbimui yra skiriamas.

Priešseiminis Centro Valdybos posėdis įvyks šio mėn. 24 d. Tame posėdyje galutinai paaiškės kas iš Centro vyks į seimą.

Iš priezasties seimo šis "Vyčio" numeris išleidžiamas šiek tiek anksčiau. Kitas numeris išeis liepos mėn. gale.

"Lietuvos Vyčiai."

Balsavimas vyčių organizacijos vardo pataisos reikalu jau baigtas. Apytikrėmis žiniomis, balsavime dalyvavo apie dvidešimtis penkios kuopos su dvylika šimtų narių. Žymi didžiuma pasisakė prieš pataisą. Tuo būdu ir ilgai oficialis mūsų organizacijos vardas palieka "Lietuvos Vyčiai."

Žinoma, balsavimo rezultatai patys už save kalba. Vienok nėra už ką pagirti didžiumos organizacijos kuopų, kurios visiškai nesiteikė pareikšti tuo klausimu savo nuomonės.

Rygos kat. jaunimas apie vyčius.

Vyčiai daug turi įvairaus plauko priešų, bet dar daugiau turi draugų ir prietelių. Štai ką rašo "Rygos Balsas" (Nr. 21) apie vyčius:

"Kiek tenka patirti, Amerikos "Vyčiai" darbuojasi gana pasekmingai, nors kartais, kaip ir visur, pasitinka su daugeliu kliūčių. Kaip žinome, paskutiniiais laikais "Vyčiai" pergyveno sunkiausius laikus, kurie prasideda nuo 1921 metų. Pirmiau "Vyčius" sudarė jaunimas atvykęs į Ameriką iš Lietuvos, dabar jau ir ten gimę prisideda prie jaunimo "Vyčių" sąjungos. Dėl šios priežasties jaunimo organizacija sustiprėjusi labai gerai, net pasiekusi žydėjimo laikus, nes turėjusi 5,000 narių. Šiandien tiek nėra, bet laikui bėgant bus dar ir daugiau, nes kiekvieną kartą dalykai gerėja, organizacija plečiasi. Organizacijos darbo planai dideli. Jiems tenka sulošti didelį vaidmenį tėvynės ir tautos labui, nepamirštant nė katalikybės. "Vyčiai" brangina savo tėvų kalbą, myli Lietuvos praeitį ir dabartį, jie remia tėvynę kiek išgali. Amerikos "Vyčiai", besidarbuodami ten, nori taip pat sueiti į platesnę pažintį su Lietuvos ir kitų šalių jaunimu katalikiškos pasaulėžiūros. Jie rengiasi todėl atvykti net su ekskursija Lietuvon. Buvo manę šiemet, bet nepavykus, atidėta tolimesniai laikai. "Vyčiai," kaip ir visas jaunimas, yra labai gyvi, judrūs ir norį dirbti žmonės. Veikimas pasireiškia daugiau sporto ir kitose srityse; taigi kiekviena kuopa turi sporto sekcijas. Sportu dalyvauja rungtynėse net su kitomis komandomis ir t. t. Rengia gegužines, maudynes, kitokius gražius pasilinksminimus. Kai kurios kuopos turi savo klūbus. Taigi matoma, kad Amerikos jaunimo nesnaudžiama. Garbė jums Lietuvos mylėtojais!

Sėkmingos darbuotės ir toliau linki "Vyčiams" Rygos liet. Kat. Jaunimo draugija.

"Šviesos" Valdyba."

Kaip matome, patiektos apie vyčius informacijos yra gana tikslios. Reiškia, mūsų bendraminčiai, gyvendami Latvijos sostinėje, gyvai seka mūsų darbus ir giliai jais interesuojasi. Tikrai įvertindami jų moralę paramą ir dėkodami už gerus linkėjimus, mes, iš savo pusės, siunčiame Rygos lietuvių katalikų jaunimo draugijai "Šviesa" nuoširdų pasveikinimą.

"Vytis" Lietuvoje labai mėgiamas.

Ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje "Vytis" yra vienas labiausiai mėgiamų laikraščių. Tą geriausiai patvirtina skaitytojų žodžiai. Vienas P. G—tis iš Lietuvos savo laiške į "Vyčio" administraciją štai kaip atsiliepia apie "Vytį":

"Vieną gražią dieną išvydau pas savo draugą laikraštį "Vytis," kuris traukte pritraukė mano akį ir, negalėdamas atsilaukyti, pripuoliau prie jo, paėmiau jį ir godžiai pradėjau žiūrėti kas jame rašinėjama. Visų pirma apžiūrėjau kas jį leidžia. Kada sužinojau, kad leidžiamas lietuvių amerikiečių jaunuomenės, kažin kas sujudo mano širdyje ir, rodos, sakė: "štai, žiūrėk, jaunuoli, tavo brolių amerikiečių balsai senai plaukia per giliausias jūras Lietuvon šaukdami, kad nepamiršta savo senolių vietas, o tu iki šiol į tai domės neatkreipei ir nesistengei jį pažinti!..." Aš, šio vidinio balso pažadintas, susirūpinau, ar negalėčiau, kaip kiti mano draugai, dalintis mintimis, skaityti tą gražų ir turiningą "Vytį..."

Toliau šis jaunikaitis klausia administracijos, ar negalėtų gauti "Vyčio" kaipo jo būsimasis bendradarbis.

Tiesa, visiems bendradarbiams "Vytis" yra siuntinėjamas dovanai. Bet yra šimtai, kurie, nebūdami bendradarbiais ir neįstengdami užsimokėti prenumeratos, vienok norėtų skaityti "Vytį." Čia į pagelbą turi ateiti amerikiečiai, pirmoje eilėje vyčiai, užsakydami mūsų organą savo giminėms, draugams ir pažįstamiems Lietuvoje. "Vyčio" prenumerata į Lietuvą kainuoja \$4.00 metams.

Per spaudą prisidėkime prie Amerikos ir Lietuvos jaunimo ryšių stiprinimo!

Užjūrių viešnia Kaune.

Š. m. gegužės 26 d. į Kauną atvyko žinoma Amerikos lietuvių katalikų visuomenės darbuotoja p-ia A. Nausėdienė. Stotyje ją pasitiko įvairių organizacijų atstovai. Be pasveikinimų, užjūrių viešniai buvo įteikta gėlių buketai. Geg. 27 d. vakare krikščionių demokratų klūbe, dalyvaujant žymiausiems Lietuvos darbuotojams, įvyko viešnios pagerbimui iškilminga vakarienė.

VINCAS TAMULIŪNAS,

L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijos vice-pirm.; sumanus darbuotojas ne tik vyčių tarpe, bet ir kitose organizacijose. Yra 17-tos kuopos izdo globėjas ir teatralės komisijos narys. Pastarame vyčių vajuje prirašė 15 naujų narių (antras po Bendoraičio). Taip pat yra L. D. K. S. kp. ir Federacijos skyriaus nutarimų raštininku.

Dalyvavęs šioje puotoje "Ryto" korespondentas sekančiais žodžiais apibūdina šio nuotikio ūpą:

"Kai pradeda skristi iš pietų krašto paukščiai, džiaugiasi artojas: netrukus atšils, prasidės tikras pavasaris. Tokiu pat džiaugsmu šviečia mūsų veidai, kai iš užjūrių atvyksta vienas kitas Amerikos lietuvis. Taip ir jauti, kad netrukus parsikris į gimtąją šalelę visi, kurie žiaurios žiemos—vargo—vejami buvo nusikraustę už jūrių. Taip ir jauti, kad čia sugrįžę ims sukti lizdelius ir prasidės šiltas gražus mūsų pavasaris. Tokie jausmai bangavo širdyje atėjus į krikščionių demokratų klubą, kur buvo vakarieni p. Nausėdienei pagerbti."

Nepaprastas apjakimas.

Yra Lietuvoje dienraštis vardu "Lietuvos Žinios." Tai taip vadinamų "liaudininkų" organas. Dienraštis—kaip dienraštis: juodomis raidėmis ant balto popierio spausdintas; tik, deja, baisia netolerancijos liga susirgęs. Ligi to daėjo, kad net tokio tautos veikėjo, kaip Valančius, 50-ties metų mirties sukaktuvių nemokėjo ar nenorėjo pastebėti.

Tuo reikalu Kauno "Rytas" (Nr. 116) rašo:

"Š. m. gegužės mėn. 29 d. lietuvių visuomenė ir spauda gražiai ir priderama pagarba minėjo didžiojo žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus 50-ties metų mirties sukaktuves. Iš žymiųjų mūsų inteligentų, profesorių, literatų, menininkų ir visuomenės veikėjų sudarytas komitetas sušuko į tautą, kad ji jam pastatytų paminklą; tai bus, be abejo, ir padaryta. Pačių sukaktuvių dieną Kaune padaryta net kelios paskaitos apie Valančiaus vaidmenį ir jo reikšmę tautai, o taip pat ir visoj Lietuvoj. Daugely vietų įvyko panašių paskaitų, apie ką kitos organizacijos jau prieš tai skelbė mūsų spaudoje. Tik vienos "Liet. Žinios" tai nematė, nenorėjo matyti. Pačių sukaktuvių dieną (geg. 29 d.) "Liet. Žinios" (118 nr.) taip pat nė žodeliu nešnapšterėjo. O juk reikalautė reikalavo tai, kad ir paprasčiausias kiekvieno padoraus laikraščio, taip sakant, mandagumas, publicistinė etika ir spaudos tradicijos, kurios liepia minėti net ir priešininkų įžymesniausias sukaktuves. Lietuvos katalikiškoji spauda paminėjo neperseniausiam net tokio Žižkos, vieno didžiųjų katalikybės priešininkų, bet žymaus čekų tautos istorijos veikėjo sukaktuves. Tokiu būdu liet. katalikų spauda pasirodė tikrai tolerantiška, nors "Liet. Žinios" taip nuolat šūkauja del tariamojo "kademu" ir katalikų "netolerantiškumo."

Nejau "L. Ž.", savo skaitytojų nuolatinium prieš "kademus" kurstymu taip didžiai šiandien susirūpinusios, nepamatė Valančiaus jubiliejaus. Nejau gi jos apžlibo? Taip, kaip matome apžlibo. Jos apžlibo savo socialistiškai "laisvamaniškos" neapykantos į visa, kas katalikiška, apakimu. Jos apžlibo pikta socialistų netolerancijos liga.

Valančiaus didžiojo vardo tuo savo nutylėjimu "Lietuvos Žinios", žinoma, nesumažino nė per nago juodymą ir garbingų sukaktuvių neužtemdė. Jos tuo tik dar kartą aiškiai prirodė, kaip jos toli stovi nuo savo tautos, nuo jos gyvenamųjų didžiųjų dabarties ir praeities valandų. Nepamatyti pro kunigą ir vyskupą tokio įžymaus tautos veikėjo, kaip Valančius, tai reiškia pasirašyti sau pačiam "testimonium paupertatis" (dvasios ubagystės liudijimą)."

Nepavydime "L. Ž." dvasios ubagystės liudijimo, bet giliai stebimės jų nepaprastu apjakimu.

—o—

Pr. Genys.

SAULĖTAS TAKELIS.

Kelių matau aš daug, kuriais galėčiau sekti,
Bet vieną tik labiausiai branginu—
Tai siauras, saulėtas takelis į aukštybes.
Juo aš senai svyrudamas einu...

Iš pasalų mane kankina juoda žemė,
O tamsios naktys užkloja man akis...
Ir saulę debesynai temdo... man grąšina!
Bet nieks širdies šviesios nesulaikys!..

Gana jau klaidžioti keliais nusiminimo—
Sparnuotos mintys telekia aukštyn!
Prakilnūs norai teskina saulėn kelią,
Teveržiasi širdis šviesyn, šviesyn!

Telšiai, 1923 m.

Iš Lietuvos.

Naturalinis gyventojų judėjimas Lietuvoj 1924 metais. Visoj Lietuvoj 1924 m. užregistruota 63,864 gimimai (jų tarpe 3,968 pavainikiai) ir 35,493 mirimai. Vadinasi, naturalinis gyventojų prieauglis siekia 27,371 žm.; jis sudaro 1.26% bendrojo gyventojų skaičiaus. Į nurodytą skaičių įeina ir Klaipėdos krato prieauglis, kuris siekia 1,454 žm.

Abiejų lyčių vaikų iki 1 metų amžiaus mirė 10,834, kas sudaro 30.5% bendro mirusiųjų skaičiaus.

Vedybų 1924 m. užregistruota 17,590, tame skaičiuje Klaipėdos krašte 931. Kiekvienam gyventojų 1000-juo tenka 8.1 vedybų. Prieš karą Didžiojoje Lietuvoje tekdavo 5 vedybos.

Uniforma teisėjams. Teisingumo ministerio įsakymu, jau beveik visuose teismuose teisėjai dėvi tam tikrą uniformą.

Užsienio prekybos apyvarta. Lietuvos užsienio prekybos apyvarta per š. m. balandžio m. siekė 38.9 mil. lt., iš jų eksportui tenka 15.2 mil., o importui—23.7 mil. lt.

Palyginus su š. m. kovo mėn. daviniiais, tiek Lietuvos eksportas, tiek importas sumažėjo, apskritai imant, 6.7 mil. lt. Paskutiniųjų dviejų mėnesių (kovo ir balandžio mėn.) importo perviršijimas pasirodė del padidėjusio grūdų ir kitų Lietuvos žemės ūkiui reikalingų dalykų įvežimo, nes praėjusiais metais rugių Lietuvoj užderėjo mažiau, negu reikalinga. Tų mėnesių eksportas sumažėjo ypač del nepalankios linų pluoštui konjunktūros. Iki šio laiko Lietuva išvežė linų pluošto tik trečdalį to, ką ji gali išvežti. Linų pluošto paklausai paskutiniu laiku tarptautinėje rinkoje kiek padidėjo, bet tuo tarpu dar nežymiai ir kainos mažos. Specialinė spauda konstatuoja, jog nepalankią linų pluoštui konjunktūrą sudarė SSSR, kuri už grynus pinigus parpuoda linus labai pigiomis kainomis. (E).

Kiek lietuvių dalyvavo didž. kare. Centralinio statistikos biuro žiniomis, didžiajam kare 1914—1918 m. dalyvavo 64,628 Lietuvos piliečiai, kurių fiziniai nukentėjo 29,885 žm., iš jų žuvusių priskaitoma 11,173 žm., ir sužeistų 18,712. Kitaip tariant, nukentėjo beveik pusė karo dalyvių, 20.7% sužeistųjų skaičiaus (arba 3,871 žm.) yra invalidai.

Suomijos atstovo pagerbimas del mūsų karių apdovanojimo Suomijos ordenais. Geg. mėn. 21 d. Karininkų Ramovėje kr. ap. ministeris suruošė lunčą Suomijos atstovui Lietuvoje p. Silvanderui pagerbti del gen. Nagevičiaus apdovanojimo Baltosios Rožės I klasės kryžiumi su žvaigžde ir vyr. Lt. Griniaus to paties ordeno kryžiumi atatinkamo laipsnio. Pagerbimo vaišėse dalyvavo, kr. aps. ministeriui susirgus, vice ministeris maj. Papečkys, kariuomenės vad. gen. Žukauskas, gen. Radus Zenkavičius, užs. reik. ministerijos atstovas p. Balutis, Suomijos konsulas Arn'o, Ramovės Seniūnų Tarybos prezidentas, žinomas "Kalevalos" vertėjas, visuomenės veikėjas ir rašytojas kun. Sabaliauskas, keli vyriausiojo štabo karininkai ir daug kitų. Prakalbojimas buvo pagerbti Suomijos ir Lietuvos Respublikos Prezidentai, kariuomenės ir jų vadovybės, taip pat atstovas p. Silvanderis ir ordeno kapitulos viršininkas. Atstovas Silvanderis, širdingai sveikindamas naujai apdovanotus karininkus, nurodė jų nuopelnus lietuvių ir suomių kariuomenėms susiartinimui ir, kreipdamasis į gen. Nagevičių, pabrėžė, kad jis turįs daug artimų draugų Suomijos veikėjų tarpe dar nuo senų prieškarinių laikų. Apdovanotųjų vardu dėkodamas Ramovės Seniūnų Tarybos pirmininkas gen. Nagevičius pareiškė ypatingo dėkausmo, kad Suomijos Prezidentas tiek parodęs prielankumą Lietuvos karininkams, apdova-

nodamas Ramovės pirmininką ir vieną jaunuųjų karininkų už padarytas pastangas sueiti į draugiškus santykius abiejų tautų kariuomenėms. Oficialiai iškilnių daliai pasibaigus, nuoširdus pasikalbėjimas truko dar porą valandų ir vėliau visi dalyviai nusifotografavo prie įgijusio jau istorinės vertės paveikslo "Žygiavimas į Vilnių."

Negalima nepastebėti ypatingos grožės ir aukšto laipsnio dovanos su parašu "Už tėvynę" ir negalima kitaip aiškinti, kaip vieną iš malonių ženklų Suomijos pareikštų mūsų tautai. "L."

Viešnia iš Amerikos. Š. m. geg. 26 d. traukiniu atvyko Kaunan žymi lietuvių veikėja Amerikoje ponja Naušdienė. Į stotį atėjo sutikti sekančių organizacijų atstovės-ai:

Ponia Galdikienė, ponja Bistrienė, p-lė Avietinaitė—Lietuvių Katalikių Moterų Centro Tarybos.

Ponia Girienė—Lietuvių Katal. Moterų D-jos Kauno Skyriaus.

P. p. Skardinskienė, Linartienė—Šv. Vincento a Paulio D-jos Centro Valdybos.

Ponia Virkutienė—Vaikelio Jėzaus D-jos Valdybos ir Lietuvių Valdininkų Draugijos.

Ponas Matulionis—Krikščionių Demokratų Partijos Centro Komiteto.

Viešniai buvo išreikšta nuoširdūs pasveikinimai, o taip pat įteikta gėlių pluošteliai.

Klaipėdos konvencijos ratifikavimo dekretas. Oficialiai paskelbtas dekretas, kuriuo suteikiamas pilnas vykdymas Klaipėdos konvencijos, padarytos tarp Italijos ir kitų valstybių ir pasirašytas Paryžiuje 1924 m. gegužės 8-tą dieną.

Suomių studentai—Lietuvos draugai. Helsinkis. Suomiu visuomenė vis dar gyvai kalba del neseniai įvykusios Helsinky Suomijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos studentų konferencijos darbų krypties. Būtent, daug dėmesio rodoma del nutarimo ateityje į konferencijas nebekviešti Lenkijos studentų. Tas nutarimas daugumos suomių karštai sveikinamas. Kai kurie tam nutarimui duoda didelės ir politinės reikšmės. Lenkai savo imperialistiniais siekimais niekuomet neturėjo simpatijos suomių tarpe. Bet dabar jautriausioji visuomenės dalis ir, kaip mėgiama sakyti, tautos ūpo barometras—studentija visai atmetė bendravimą su Lenkais. Tat laikoma naujos krypties pradžia bendros suomių tautos santykiuos su Lenkais. Taip pat likusieji konferencijos dalyviai—latviai ir estai—nerodė pasipriešinimo tam nutarimui. "L."

Skerdyklą perėmė "Maistas." Gegužės m. 23 d. Kauno miesto valdyba kreipėsi į "Maisto" bendrovę del sąlygų naudotis šios bendrovės skerdyklomis. "Maisto" b-vė pranešė miesto valdybai sutinkanti leisti miestui naudotis tomis pat taksomis, kokios yra miesto skerdykloj, išlaikyti savo sąskaita skerdyklų administraciją ir 10% nuo pajamų už skerdimą teikti miesto naudai.

Derybos su Klaipėda pabaigtos. Gegužės m. 23 d. pasibaigė derybos tarp centro valdžios ir Klaipėdos krašto atstovų del Klaipėdos konvencijos 1 priedo 35 str. vykdymo. Svarbiausias derybų tikslas buvo nustatyti maitos, akcizo ir monopolio pajamų atsiskaitymo būdą, o taip pat apskaityti papildomas Lietuvos išlaidas, Klaipėdos krašto suverenitetą jai paėmus. Derybų metu iš viso buvo 31 posėdis. Per posėdžius visi klausimai buvo plačiai išnagrinėti. Visa derybų medžiaga per p. finansų ministerį bus patiekta Ministerių Kabinetai galutinai nuspręsti. Ministeris pirmininkas ir finansų ministeris p.

KAZYS POVILAITIS,

L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijos vice-pirm. ir vienas prieš-seiminių šokių rengėjų. Veiklus Vyčių 17-tos kuopos narys.

Petrulis gegužės m. 23 d. derybų dalyviams suruošė Lietuvos viešbuty arbata. (E).

Šauliai rengiasi namus statyti. Nesenai Šaulių Sąjungos centro valdybos prezidiumo posėdyje svarstyta savo namų klausimas. Iš pranešimo paaiškėjo, kad savo namų reikalas visais atžvilgiais neatidėtinus. Šitam reikalui nutarta pirmiausia įsigyti žemės sklypą.

Kukurūza spiritui. Paskutiniuoju laiku Lietuvos spirito vadyklos perka iš užsienių gana daug kukurūzų. Per paskutiniuosius 3 mėn. iš užsienio įvežta mūsų spirito vadykloms 1,441 tonų kukurūzų. (E).

Lietuvos-Amerikos prekyba. "Monthly Summary of Foreign Commerce of The United States" paskutiniausiais mėnesiais, 1925 m. vasario m. išvežimas iš Amerikos Jungtinių Valstybių į Lietuvą siekia 3,016 dol., įvežimas iš Lietuvos—16,171 dol. Per tą patį 1924 m. mėnesį išvežimas iš Jungtinių Valstybių į Lietuvą pasiekė 4,801 dol., įvežimas iš Lietuvos—13,553 dol.

Šie daviniai neatatinka Lietuvos centr. stat. biuro daviniams, nes daug siunčiamų į Lietuvą prekių iš Amerikos eina tranzitu per Latviją, Vokietiją ir net Estiją ir Amerikos statistikoj figuruoja kaip prekės, išsiųstos į sakytas valstybes. (E).

Anglys Klaipėdos krašto lankuose. Gudų apylinkėse, Klaipėdos krašte, ūkininkai beardami pelkėtose vietose žemę, dažnai randa geros rūšies akmeninių anglių. Spėjama, kad ten esamų tų anglių klodai. Vietos gyventojai prašo vyriausybės tas vietas iširti.

Importas per muitines. Ryšy su importo Lietuvos padidėjimu tenka patirti, kad didesnė importo dalis eina per Virbalio muitinę būtent—32.2% viso importo. Per Klaipėdos muitinę eina 26.5% ir per Kauno—25.3% viso importo.

Pagirų puodas netaukuotas. Sužinota, kad niekas nėra lig šiol draudęs įvežti ir platinti Lietuvoje Lietuvių Susiv. Amer. organo "Tėvynės." Čia esama nepagrįsto prasimanymo. Todėl "Lietuvos Žinioms" rėkti, kad valstiečiai laudininkai gina Amerikos lietuvių teises nėra ko. Tuščias šūkavimas, gyrimos yra mažos vertės. Pagirų puodas netaukuotas. "R."

Ministerių Kabinete. Susisiekimo min-ja patiekė Ministerių Kabinetei įstatymo projektą dėl nusavinimo žemės Palangos žvejų uosto reikalams. Einant šiuo projektu žvejų uostui numatoma nusavinti apie 80 ha. žemės. (E).

Geležinkelių pajamos žaidžio mėn. Per balandžio mėn. geležinkelių valdybos kason įplaukė 2,605,000 Lt. Platieji geležinkeliai davė 2,345,000 Lt., o siaurieji—260,000 litų. (E).

Atvyko tartis. Gegužės 27 d. į Kauną atvyko p. Giršavičius iš Amerikos, "Remington" firmos atstovas, tartis su Kauno Miesto savivaldybėmis dėl ilgametės paskolos užtraukimo miestui kanalizacijos ir vandentiekio reikalams. Netrukus atvyksta Kaunan ir pats kompanijos savininkas p. Remingtonas. Be to, iš Anglijos atvažiuoja susipažinti su techninėmis sąlygomis tos kompanijos juriskonsultas. Pasitarimai tarp Miesto savivaldybių ir kompanijos atstovo p. Giršavičiaus prasidėjo jau vakar. Miestui jau anksčiau buvo pasisiūliusių kredituoti visa eilė kitų užsienio finansinių kompanijų, tik miestas

JONAS L. PETRAUSKAS, veiklus ir rimtas L. V. 13-to Seimo Rengimo Komisijos ir 17-tos kuopos narys; vienas tos kuopos debatų ratelio organizatorių.

nesutarė del paskolos laiko. Turint galvoj Remingtono firmą, su kuria dabar tarsis ir kuri pažadėjo ilgametį kredita, gal miesto savivaldybės galutinai susitars del paskolos realizavimo.

“R.”

Aferistai—auksakaliai. Gegužės m. 4 d. Vabalninko valsč. kaimuose pastebėti vaikščiojant du asmens, kurie siūlė pirkti ar mainyti auksinius žiedus į senus arba aukso pinigus. Sulaikius juos pasirodė, kad jie senai žinomi, nekartą teisti aferistai, A. Grumbinas iš Panevėžio ir J. Rinkevičius iš Ežerėnų. Kratat rasta pas juodu 56 žiedai ir keli šiaip jau netikro aukso daiktai, su praba “56” ir “14 K.” Be to, pas juos rasta viena bonkutė su tam tikru skystimu, kuriuo nuvalius paprasti metaliniai daiktai atrodė auksiniais ir antra bonkutė, kurios skystimu tikrino, ar įkeičiamieji jiems daiktai tikro aukso. Aferistų bute rasta įrankiai praboms įmušti. Žiedus dirbo iš paprasto metalo šaltkalvio amata mokas A. Grumbinas.

MARIAMPOLĖ. Išleistuvės į Ameriką. Gegužės 20 d. 8 v. v. įvyko iškilminga vakarienė, suruošta Mariampolės katalikiškų organizacijų, pagerbti ir kartu atsišveikinti kun. Vl. Draugeliui, kuris, kaipo marijonų kongregacijos narys, birželio pradžioj važiuoja Amerikon misijų laikyti.

Mariampoliečiai - jo nepagerbę negalėjo išleisti, nes daug čia darbavosi organizacijose. Todėl per vakariene įteikė aukso kryžių ir laišką aukso raidėmis rašytą, kur pasirašė 14 Mariampolės katalikiškų organizacijų.

“L.”

VEIVERIAI. Nesiseka egzaminai. Gegužės mėn. 18 d. prasidėjo dvejų metų mokytojų kursų išleidžiamieji egzaminai. Pirmojo (lietuvių kalbos) rašomojo darbo rezultatai toki: 11 rašomųjų darbų yra su nepatenkinamais pažymiais, ir tie asmens toliau egzaminų tęsti nebeleidžiami. Tai retas atsitikimas, kad iš pirmos dienos būtų atstatyta 1-3 mokinių!

“L.”

KRAŽIAI. (spec. koresp.). Skautai veikia. Šiais metais Kražių “Žiburio” gimnazijoje A. Jucevičiaus iniciatyva įkūrta skautų draugovė, kuri jau pirmomis savo gyvavimo dienomis parodė didelio veiklumo. Laikyta keletas susirinkimų, kuriuose, be paskaitų ir referatų, turėta mankštų ir kitų dalykėlių. Š. m. gegužės 10 d. surengta šeiminis vakarėlis. Vaidinta “Daktaras iš prievartos” ir padainuota keletas dainelių. Be to, padaryta keletas gimnastikos pratimų su lazdomis ir vėliavomis, laisvų judėsių ir piramidės. Gimnastikos pratimai publikoje sukėlė didelio įdomumo. Vakarielin buvo atsilankę iš Kauno gerbiami svečiai: “Žiburio” draugijos pirmininkas kun. Šmulktys, kun. dr. Ig. Česaitis ir poetas Putinas—V. Mykolaitis. Iš vakarėlio gauta 265 litai gryno pelno, kuris paskirtas draugovės reikalams. Išvažiuodami gerbiami svečiai pabrėžė, kad jie labai apsidžiaugs, jei kitą metų lankydami rastų skautų eilėse visus mokinius. Linkėtina Kražių skautam ir toliau pasekmingai darbuotis skautybės dirvoje.

Jaunuolis Svajotojas.

LAUKUVA. (spec. koresp.). Adomo Kauliaus rūpesniu Laukuvoje įsteigti vakariniai kursai, kurie yra laikomi kas šventadienis. Į kursus įsirašė apie 50 jaunuolių. Jie visi paskirstyti į 5 skyrius. Kursams vadovauja A. Kaulius. Geros kloties ir pasisekimo kursistams ir jų vedėjui!

Jaunuolis Svajotojas.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS.

VILNIUS. Lietuvių moksleivių užpuolimai gatvėse. Gegužės m. 9 d. pavakariu keli lenkiukai užkabino lietuvių mokinius, ėjusius iš vakarienės. Bet kadangi netoli ėjo ir daugiau lietuvių mokinių, tai nedoreliai, matydami nieko nepešę, liovėsi. Bet neilgam. Po valandėlės ėjo

dar du lietuviai mokiniai. Šitų jau tiesiog nebepraleido. Jaunučiai endekiukai ėmė koliotis, stumdytis, o galop net kumščiais daužytis. Seminaristui Atroškai taip sudavė per veidą, kad kraujai iš nosies pasipylė. Kitas su juo nukentėjęs taip pat seminaristas—II kurso mokinyš Morazas.

Užpultieji šaukėsi policijos, bet ji tokiais atvejais pratus būti kurčia.

(E).

Gnaibo grobikus. “Rzeczpospolita” praneša, kad Baranovičių ir Brastos sričių miškuose slepiasi ginkluoti būriai, kurie jau buvo puolę Michalino tartoką. Jie kurstą apylinkių gyventojus sukilti prieš vyriausybę ir pulti lenkų dvarus. Daug jų sukurstytų ūkininkų jau padegę keliose vietose miškus. Vietos valdžios įstaigos pareikalavusios iš vyriausybės ginkluotos jėgos aplinkiniams miškams saugoti.

(E).

Spaudos uždraudimo sukaktuvės Vilniuje. Gegužės m. 17 d. įvyko Lietuvių Mokslo Draugijos iniciatyva surengtos paskaitos, kurios buvo kaip ir koks 20—metinių Vilniaus lietuvių spaudos sukaktuvių paminėjimas.

Skaitė d-ras J. Basanavičius, mec. T. Wróblewskis ir red. L. Abramovičius.

D-ras savo ilgoj paskaitoj patiekė geroką pluoštą savo autobiografijos žinių, rišdamas jas su savo atvykimu į Vilnių 1905 m. ir tolimesne darbuote. Nemažai žinių patiekė gerb. prelegentas apie savo ilgoką gyvenimą Bulgarijoj.

Antras iš eilės skaitė lenkiškai mec. T. Wróblewskis. Jo tema—lietuvių spaudos uždraudimas ir kova del jos. Gerbiamas prelegentas gražiai, iškalbingai kalbėdamas papasakojo gana daug įdomių smulkmenų iš spaudos draudimo laikų, charakteringais broūzais piešdamas tų laikų veikėjus iš vienos (lietuvių) ir kitos (rusų) pusės, kartkartėmis atremdamas nepamatuotus trečiojo (lenkų) priekaištus lietuvių adresu. Savo paskaita mec. Wróblewskis parodė gan smulkų lietuvių judėjimo pažinimą.

Red. L. Abramovičius skaitė (lenkiškai) apie knygų spausdinimą ir spaustuves Vilniuj. Kadangi šis dalykas daugumai nėra žinomas, juo labiau, kad nėra kaip reikiant ir ištirtas, tai paskaitos susirinkusieji klausėsi su ypatingu atsidėjimu.

Visus skaitytojus publika lydėjo nuo estradės gausiu delnų plojimu, tuo parodydama savo pasitenkinimą ir atsidėkodama už padarytus pranešimus.

Ir šį kartą į Moks. D-jos paskaitas buvo atsiųstas cenzorius, kuris visą laiką išsėdėjo estradoj.

(E).

Vilniaus Krašto lietuvių reikalavimai. Lietuvių delegacija iš “Ryto” pirm. kun. P. Kraujalio, gimnazijos direktoriaus M. Sikšnio ir mok. sem. direktoriaus J. Kai-riūkščio atsilankė pas Lenkijos švietimo ministerį St. Grabskį, buvusį Vilniuje ir įteikė pareiškimą šiais klausimais:

1) Vilniaus ir Švenčionių gimnazijoms, Vil. mok. seminarijai leisti duoti brandos atestatus, tų pačių mokyklų mokiniams teikti kariuomenės prolongatas ir duoti galimumą baigusiems lietuvių gimnaziją eiti mokslus Lenkijos aukštosiose mokyklose; 2) duoti koncesijas liaudies mokykloms ir tvirtinti mokytojus ne vieniems metams, kaip ligšiol būdavo, bet ilgesniam laikui, palengvinti liaudies mokytojams gauti kvalifikacijos teises bent išėjus vasarinių kursų programą.

Toliau delegacija nušvietė mokyklų valdžios ir policijos daromas lietuvių mokykloms kliūtis, ypač Suvalkų, Gardino, Ašmenos ir Vilniaus apskrityse ir prašė lietuvių mokykloms duoti paramos.

Iš savo pusės ministeris pasakė, kad vidurinėms lietuvių mokykloms bus sudaryta kvotimų komisija. Del liaudies mok. teiravosi, kodėl liaudies daugely vietų nepriimanti valdžios duodamųjų lietuviškų mokyklų, o reikalauja “Ryto” mokyklų. Paaiškinta, kad yra buvę atsitikimų, kada valdžiai parėmus iš “Ryto” privatinę mokyklą, iš lietuviškos ji virsdavo visai lenkiška.

(E).

MARGARETA M. GRYBAITĖ,

žymiausia N. Anglijos lietuvių solistė (sopranas), dainuos Vyčių seiminiame koncerte liepos 1 d. Ji ir jos sesutė Ona (pianistė) dažnai koncertuoja N. Anglijos lietuvių kolonijose. Abi yra Vyčių 17-tos kuopos narės.

BINIAKAINIAI, LYDOS APSKR. Kova dėl lietuvių klebono. Gegužės mėn. 10 d. čia buvo iškilmės—visa parapija ruošėsi pasitikti naują kleboną kun. Dubietį. Kun. Dubietis ilgą laiką klebonavo Konvališky—kaimynijoj su Biniakainiais. Dėl to biniakainiečiai jį gerai pažįsta ir senai norėjo, kad persikeltų klebonauti į Biniakainius. Sužinoję, kad perkeltas, labai džiaugėsi.

Gegužės m. 10 d. anksti rytą biniakainiečiai nusiuntė į Konvališki gražiai papuoštą dvejetą arklių pasiimti klebono kun. Dubiečio, o visa parapija, susitvarkius į procesiją su kryžium, net tris kilometrus nuėjo jo pasitikti. Paėmę kun. Dubietį ir iškilmingai giedodami "Dievas Mūsų Gelbėtojas ir Tvirtybė" perėjo bažnyčion. Bažnyčia buvo papuošta žaliomis eglėlėmis. Laikant pamaldas tą dieną buvo pasakyta du pamokslu: vienas po sumos, o antras po gegužinių pamaldų. Žmonės buvo labai patenkinti: pasimeldę ir dvasiškai pasistiprinę per pamaldas ir pamokslus linksmai grįžo namo.

Nesmagūs buvo tik keli lenkai endekai. Jie buvo sumanę neprileisti kunigo lietuviu. Su savo žmonomis ir keliais kitais lenkais pataikūnais net kleboniją buvo apsupę, kad negalėtų ten apsigyventi bet kas prieš jų norą. Kreipėsi net į Vilniaus vyskupą, į popiežiaus atstovą (nuncijų) Varšuvoj arcivyskupą Lauri, bet ir vienur ir kitur nieko nepesė. Visur rašė, apsilenkdamis su teisybe, kad Biniakainiai—grynai lenkiškai parapija. "L."

BOSTONAS.

Kadangi šią vasarą Lietuvos Vyčių Seimas įvyks Bostone, o L. D. K. S. Seimas Montelloj, arti Bostono, tai gal bus įdomu, ypač iš kitų miestų atvažiuavusiems delegatams, truputį susipažinti su Bostono miestu, su jo įdomesnėmis vietomis bei įstaigomis.

Beveik kiekvienas yra girdėjęs vardą "Bostonas" ir, gal ne vienas, yra pamanęs—"kodel jis yra toks garsus?" Todėl, kad jis yra vienas seniausių miestų Amerikoje, daug jame atsitiko istorinių įvykių ir, tokiu būdu, paliko jame daug garsingų vietų.

Pirmiausia, aplankantiems Bostoną Viešas Knygynas arba Boston Public Library yra viena įdomiausių įstaigų. Jis randasi ant "Copley Square." Šioji įstaiga yra pastatyta iš granito. Plačiausiais laiptais įeinama į vestibulą, kuris yra padabintas Beethoven'o ir Sir Henry Vane'o stovydomis, o lubose įrašyta vardai garsingų vyrų, pasižymėjusių piešime, literatūroje, valdžioje ir viešuose darbuose. Ant sienų yra piešiniai, kurie reprezentuoja įvairius dalykus, kaip antai: filosofija, astronomija, istorija ir t.t.

Antrame aukšte randasi "Delivery Room." Čia yra paveikslai garsaus piešėjo Sargent'o—legendos "Holy Grail." Taipgi yra daugybė kitų Sargent'o piešinių.

Svarbiausias skaitymo kambarys yra "Bates Hall." Čia yra visokių knygų. Reikalui esant, vaikai patarnauja skaitytojams, suranda jiems knygas ir atneša prie stalo. Yra nemažas rinkinys ir lietuviškų knygų.

Be šių, yra patentų kambarys, laikraščių kambarys, kuriame randasi virš trijų šimtų laikraščių iš visų pa-

JONAS BANYS,

Montello lietuvių parapijos vargoninkas, įžymus muzikas ir dainininkas. Dalyvaus Vyčių seiminiame koncerte liepos 1 d. Jis taip pat yra veiklus vytis, buvęs Vyčių 1-mos kp. pirmininkas.

saulio kraštų ir periodinių leidinių kambarys, pripildytas įvairiausiais žurnalais. Taipgi yra specialiai knygynai: "Fine Arts Department," "Brown Library of Music," "Ticknor Library" ir kitų. Yra ir didžiulė salė paskaitoms. Knygynas turi apie 900,000 tomų knygų. Kas metai pridėdama apie 30,000 naujų leidinių.

Šis knygynas (ir visi jo kambariai) yra atdaras nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Įžanga publikai veltui.

Bostono Muzėjus, vadinamas "Museum of Fine Arts," nors įsteigtas 1870 metais, vienok užima trečią vietą tarp garsiausių muzėjų visame pasaulyje.

Jame randasi japonų piešinių rinkinys, didžiausias ir brangiausias visame pasaulyje. Taipgi gausūs ir įdomūs yra audimo, medžio išdrožinėjimo ir metalo ornamentacijos rinkiniai. Galerijose yra amerikonių, italų ir vokiečių piešėjų darbai. Vienoje ypatingoje galerijoje, "American Gallery" arba "Allston Room," yra didelis garsių Amerikos tapytojų paveikslų skaičius.

Šis muzėjus turi savo knygyną, ypatingai naudingą pašišybos mokiniams.

Muzėjus atdaras nuo 9 val. iki 5 val. vakaro. Įžanga veltui.

So. Bostone, netoli nuo parapijinės salės, kurioje bus laikomos Seimo sesijos, yra kalnas vardu "Dorchester Heights." Pro čia maždaug pirm šimto penkiasdešimts metų Jurgis Washington'as išvarė anglų kariuomenę iš Bostono.

Šią gražią istorinę vietą yra apgyvenę lietuviai ir jie daugiausia tą kalną naudoja. Jis jiems taip patinka, kad net praminė Gedmino Kalnu.

Kalno viršūnėje yra bokštas, kuriame yra surašyta to kalno istorija. Aplink kalną yra sėdynės. Čia galima pasilsėti po medžių pavėsiu. Iš viršaus matyti visos S. Bostono apylinkės. Šią vietą delegatai neturėtų palikti neaplanke.

B. J.

SENŲ PAŠTO ŽENKLŲ RINKIMO DRAUGIJA LJĖŽO (LIEGE) MIESTE (BELGIJOJ).

Visi gali būti misijonieriais!

Afrikos vidury yra didelė šalis, pavadinta Kongo, tenai randasi 15 milijonų žmonių, kurie dar tikro Dievo nepažįsta. Misijonierių saujelė yra užsiėmusi Kristaus mokslo skelbimu tame krašte tiems nelaimingiems juodiems negrams. Tiems misijonieriams kiekvienas iš jūsų gali padėti rinkdami senus pašto ženklus.

Senų pašto ženklų "Rinkimo draugija" yra Ljėžo (Liege) mieste (Belgijoje), Didžioje Seminarijoje; ji traukia iš to darbo didžiausią naudą. Visų kraštų katalikai renka senus pašto ženklus ir siunčia juos į Ljėžą (Liege), ir tuo būdu dirba misijai ir gali sau tikrai pasakyti, jog dalyvauja su misijonieriais versdami netikintčius krikščionių tikėjiman.

"Draugija" egzistuoja nuo 30 metų, ir per tą laiką už parduotus senus pašto ženklus yra surinkus daugiau kaip 250,000 frankų; už tuos pinigus yra įtaisius 5 sodžius, 28 bažnytėles ir vieną ligoninę, platindama tuo būdu šventą Kristaus Tikėjimą tarpe tų nelaimingų juodųjų negrų, buvusių iki šiolei piktos dvasios žabangose.

Šv. Tėvas Leonas XIII-sis, o paskui Pijus X-sis ir Benediktas XV-sis yra suteikę visiems to darbo rėmėjams geradariams ir jų šeimynai Apaštališką palaiminimą. Be to,

1) Visi geradariai yra minimi per "Memento" kiekvienose Mišiose, laikomose kunigų misijonierių, to darbo rėmėjų.

2) Tris syk per mėnesį laikoma specialės šv. Mišios jų intencijai Didžioje Seminarijoje Ljėžo (Liege) mieste.

3) Gruodžio trečią dieną (Šv. Pranciško Ksavero) geradariai irgi gali gauti atlydų.

Katalikai! Visi galite dalyvauti tame gražiausiame darbe ir atvesti prie Dievo žmones, tik rinkite senus pašto ženklus ir siųskite juos į Ljėžą (Liege), o už kiekvieną atsiuntimą, "Draugija" siūs jums nuoširdų "ačiū"!

Neužmirškite Jėzaus Kristaus žodžių:

"Ir kas bus davęs vienam šitų mažiausių atsigerti tik taure šalto vandens..., iš tikrųjų, sakau jums, nepraras savo užmokesnio" (Mat. X. 42).

Pašto ženklai reikia siųsti šiuo adresu:

BELGIJON

"Oeuvre des vieux Timbres"

Grand Seminaire Liege (Belgique).

Red. prierasas. Šios draugijos pirm. kun. N. Brische laiške į redakciją ypatingai prašo priminti, kad jis pageidautų gauti kuodaugiausia Lietuvos pašto ženklelių.

"UŽGANAPADARYMAS."

Vieną kartą Maginių Jurgis ėjo išpažinties prie savo senuolio klebono. Tarp kitų dalykų, išpažįstant savo nuodėmes, jis pasisakė pavogęs vargdienės Burbienės deglaitę. Gi toji deglaitė buvusi visas vargdienės turtas. Tad-gi, vargdienė, netekusi deglaitės, liko didžiai nukriausta. Senuolis klebonas, rūščiai pažvelgęs į Jurgį, pradėjo jį graudenti:

"Pavogei vargdienės Burbienės deglaitę, a? Ir kaip gi galėjai tu tai padaryti? Labai bloga, Jurgi,—labai bloga! Ar gi nežinai, Jurgi, kad vogti deglaitę yra sunki nuodėmė, o pavogti vargšės Burbienės deglaitę, tai jau nedovanotina? Ir ką gi tu vargdieniui Burbieniui pasakysi Paskutinio Teismo dienoje, kai ji stos prie Viešpaties sosto su dideliu skundu prieš tave, jog tu pavogei jos deglaitę—ir—ką gi tu atsakysi?"

Tai išgirdęs, Maginių Jurgis susimąstė ir susirūpino. Bet gi netrukus susigriebė ir paklausiančiai prabilo:

"Tačiau, dvasiškasis tėveli, asmeniniai gi ji nebus Paskutinio Teismo dienoje?"

"Žinoma! Tikrai, ir asmeniniai ji bus toje baisingoje Teismo dienoje. Jos deglaitė taip pat bus. Ir kai paklaus tave kam tu pavogei jos deglaitę, tai ką gi tu atsakysi, Jurgi?—norėčiau aš žinoti!"

"Taigi, toji vargdienė asmeniniai bus Paskutinio Teismo dienoje?" atkartoję Jurgis atsigaivinančiai.

"Taip; ji bus!" tarė rūščiai senuolis klebonas.

"Ir jos deglaitė?"

"Suprantama!"

"Tada," atsakė Jurgis nusiramindamas, "aš tarsiu jai:—štai, Burbien, ve-kur yra tavoji deglaitė!"

A. Matutis.

SVARBUS PROF. GERULIO RADINYS.

"Klaipėdos Žinios" rašo: "Kalbotyros profesorius p. Gerulis (Leipcege) surado daug raštų XVI amžiaus, kurie sudarys ištisą tomą. Paaškęs visų pirmųjų rašytojų (Mažvydo ir kitų) biografijos ir veiksmas. Taip pat bus didelė sensacija XVI amžiaus kultūrai nušviesti, pavyzdžiui, susidarymui Mažosios Lietuvos raštų kalbos, pilnos slaviškų žodžių, nes anie veikėjai patys esą prisipažinę vien slavų kalbas moką." Tuo būdu įdedamas į mūsų senovės negausingą literatūrą dar vienas svarbus kalbos ir literatūros indėlis.

KOKIŲ MALDININKŲ POPIEŽIUS NEPRIIMA.

Kelioms vokiečiams maldininkėms atvykus į Romą, Popiežius nedavęs audiencijos, kadangi jos turėjusios trumpai nukirptus plaukus.

PROF. ANTANAS ŽIDANAVIČIUS,
smuikininkas-virtuozas, dalyvaus Vyčių seiminiame koncerte liepos
1 d. Municipal salėj.

SPORTAS.

OFFICIAL STANDING K OF L CHICAGO BASEBALL LEAGUE

Including June 14 games.

	W	L	Pct.
WEST SIDE	4	1	.800
NORTH SIDE	4	1	.800
PROVIDENCE	4	1	.800
CICERO	3	2	.600
PULLMAN	2	3	.400
MARQUETTE	2	4	.333
TOWN OF LAKE	2	4	.333
BRIDGEPORT	0	5	.000

Results June 14.

North Side, 11; Providence, 9.
West Side, 12; Marquette, 11 (12 innings).
Town of Lake, 4; Bridgeport, 3.
Cicero, 23; Pullman, 5.

PROVIDENCE LAIMĖJO.

Nedėlioje (birž. 7-tą) L. V. Chicagos Apskričio pikniko komisija norėjo, kad būtų basebolo rungtynės šalia daržo tarp dviejų stiprių basebolo komandų ir išrinko 4 kp., kurie ligi to laiko turėjo pirmą vietą Vyčių Lygoje, ir Brighton Parkiečius, kurie šiais metais nenorėjo įstoti

i Lygą, nes manė, kad nėra daug kompeticijos Vyčių basebolo Lygoje.

4 kp. manadžeris Zaringas įdėjo P. Scharrij, kairį metiką, prieš Br. Parkiečius, ir nuo jo jie gavo tik vieną išbėgimą per keturias permainas. Scharris taip pat gavo du išmušimu.

Brighton Parkiečiai įdėjo jų labai išsilavinusį metiką Chesną, kuris nesenai atkeliavo iš Springfieldo. Tuojaus, per pirmutinę permainą, 4 kp. padarė 6 išbėgimus ir privertė įdėti jų antrąjį metiką, kuris davė 4 išbėgimus per 5 permainas.

Kada Scharris atsiprašė nuo metimo 5 permainoje, Šurna įėjo mesti bolę, bet jam nelabai vyko. Tada reikėjo įdėti Praną Laurynaitį, kuris labai lengvai sulaukė Brighton Parkiečius.

Rungtynes laimėjo 4 kp. su 10 išbėgimų prieš Brighton Parkiečių 8 išbėgimus. Visą laiką 4 kp. buvo persvaroje, tik 6 permainoje Brighton Parkiečiai gavo vieną daugiau. Tada 4 kp. "sluggeriai" nepasidavė—padarė 3 išbėgimus, ir gavo viršų.

Šios rungtynės parodė, kad Chicago Apskričio Lygoje yra stipresnių komandų už Brighton Parkiečius ir, aš žinau, kad, jeigu būtų jie įstoję i Lygą, ne vien 4 kp. supliktų juos, bet ir North Side, West Side ir Cicero.

PROVIDENCE	AB	R	H	E
A. Laurynaitis, 1b 2b	3	2	1	0
J. Martin, cf	2	0	0	0
G. Zaringas, lf	4	1	2	0
F. Laurynaitis, rf p	3	1	1	1
R. Butner, ss	3	1	1	0
W. Kondokas, c	3	2	2	0
P. Smitas, 3b	3	0	0	0
C. Surna, 2b p rf	2	2	1	0
P. Scharris, p 1b	3	1	2	0

26 10 10 1

BRIGHTON PARK	AB	R	H	E
Urbickas, 2b 3b	2	1	0	0
Wilmonas, 3b p	4	2	2	0
Luminas, cf	4	1	0	0
Balsevich, 1b	4	2	2	0
Schultz, lf 2b	2	0	1	0
Palusis, c	3	0	0	1
Drost, ss	3	0	0	2
Jucikas, rf lf	3	0	0	0
Chesna, p rf	2	2	2	0

27 8 7 3

Brighton Park	0	1	0	0	5	2	0—8
Providence	6	0	1	0	0	3	x—10

Two base hits: Scharris, Wilmonas, Chesna. Three base hits: Scharris, Zaringas, Balsevich. Home Runs: Kondokas, Wilmonas. Base on balls: off Scharris 3, Surna 1, Wilmonas 2. Struck out: by F. Laurynaitis 5, Scharris 2, Wilmonas 5. Sacrifice hits: J. Martin 2, Schultz 2.

A. M.

North Side—11; Providence—9.

Birželio 14 d. North Side Vyčių basebolininkai supliktė vyčių 4 kp., kuri tikėjosi, kad 5 kp. važiuos namo nuleidę nosis. Bet įvyko priešingai. Northsidiečiai laimėjo lošimą 11 punktu prieš aštuoniolikiečių 9.

PROVIDENCE	AB	R	H	E
A. Laurynaitis, 2b	6	1	2	1
Martin, cf	4	1	3	0
Zaringas, lf	4	1	1	2
F. Laurynaitis, p	4	2	3	1
Scharris, 1b	5	1	2	1
Butneris, ss	4	1	0	1
Kandokas, c	4	1	1	0
Smitas, 3b	4	0	0	0

Surna, rf	3	1	1	0
Beversis	1	0	0	0
	39	9	13	6

NORTH SIDE	AB	R	H	E
Pranauskas, cf	2	3	1	0
Andrews, ss	5	0	0	0
Drazdauskas, rf	5	2	4	0
Kalainis, lf 3b	5	0	1	0
J. Berzinski, c	4	1	2	0
Laurent, 2b	4	0	0	0
P. Berzinski 3b p	3	2	1	1
Dougard, p	3	0	0	0
Kaminski, 1b	3	2	1	1
Dovigalo, lf	1	1	1	0
	35	11	11	2

Providence	0	0	0	2	0	1	0	0	6—9
North Side	1	1	0	0	3	0	2	4	x—11

Home Runs: Drazdauskas, J. Berzinski, Dovigalo, F. Laurynaitis, Sharris. Sacrifice hit—Kaminski, Martin. Stolen bases: Kaminskas, Pranauskas. Struck Out: By Dougard 6, Berzinski 3, Laurynaitis 5. Base on Balls: Off Laurynaitis 4, Berzinski 2, Dougard 2. K. M. S.

WESTVILLE, ILL.

May 5, 1925, Game.

The K of L Club Baseball Team Branch 85 gave the U. S. Fuel a good game, in which the Knights came out victorious. The score was 3 to 2 in favor of the Knights.

Westville K of L—3; U. S. Fuel—2.

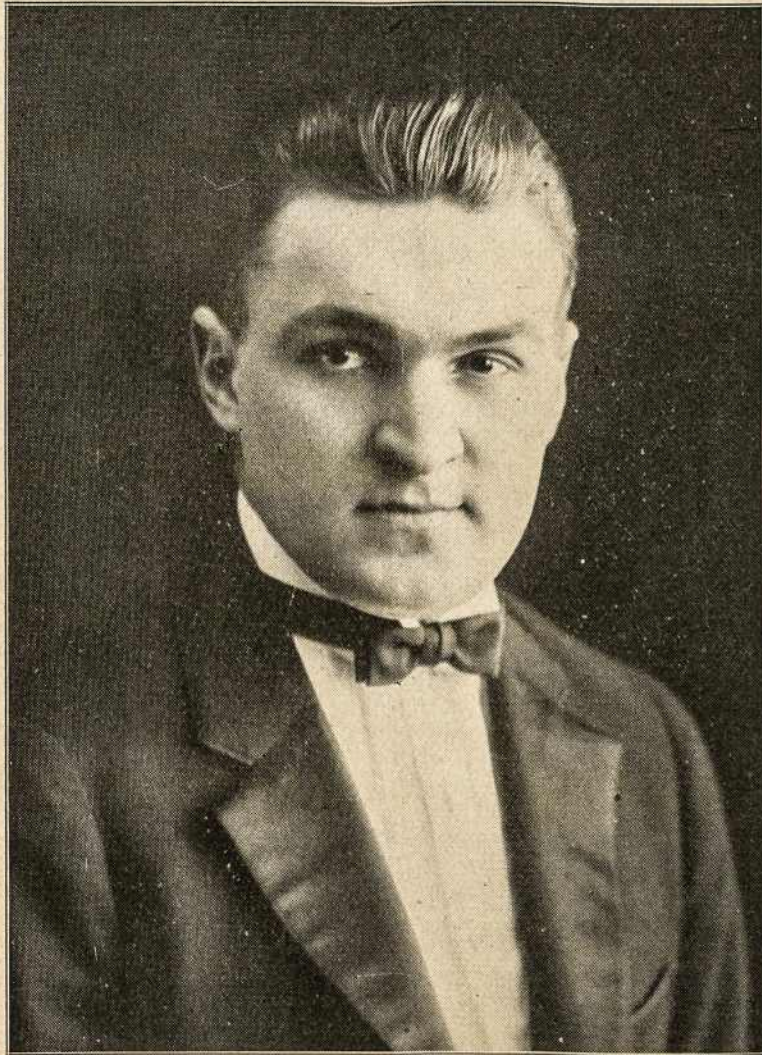
WESTVILLE, ILL.	AB	R	H	E
Rimsas, ss	5	1	1	0
Bednar, c	4	0	0	0
Aku, 2b	4	0	0	0
Kiby, cf	4	0	2	0
Kerkes, rf	4	0	1	0
Karuzis, lf	4	0	1	0
Yuhas, 1b	4	0	2	0
Appanaitis, 3b	4	0	2	0
Walters, p	4	2	2	0
	37	3	10	0

UNITED STATES FUEL	AB	R	H	E
Curley, cf	4	0	0	0
W. Houston, rf	4	0	1	0
Hible, ss	4	0	0	0
B. Houston, lf	4	0	1	0
Skinder, c	4	0	0	1
J. Vogt, 2b	4	0	0	0
Rosenbush, 3b	4	0	1	2
Sneyd, 1b	4	0	0	0
Shuman, p	4	2	0	0
	36	2	3	3

May 12, 1925, Game.

The K of L Branch 85 played Universal Indiana and were defeated; the score being 1 to 0 in favor of Universal Indiana.

WESTVILLE, ILL.	AB	R	H	E
Rimsas, ss	4	0	0	0
Bednar, c	4	0	1	0
Aku, 2b	4	0	0	0
Kiby, cf	4	0	2	0
Kerkes, rf	4	0	0	0
Karuzis, lf	3	0	1	0
Yuhas, 1b	3	0	1	0

RAPOLAS JUŠKA,

New Haven, Conn. lietuvių parap. vargonininkas ir žymus baritonas.
Dainuos Vyčių seiminiame koncerte liepos 1 d. Municipal salėje.

Appanaitis, 3b	3	0	1	0
Walters, p	3	0	0	0

35 0 6 0

Subs.: Lagowsky, Vendelsky, Sungaila.

UNIVERSAL INDIANA	AB	R	H	E
Setree, cf	4	0	0	0
O'Rourke, ss	4	0	0	0
J. Caveney, 2b	4	0	2	0
Hookey, 1b	4	0	2	1
R. Caveney, rf	4	0	1	0
Clark, 3b	4	1	0	1
Dowell, c	3	0	1	0
Duberneck, lf	3	0	0	0
Caroll, p				
Graham, p	3	0	0	0
	33	1	6	2

The team that beat them 1 to 0 was given a real thrashing on their Home Diamond.

WESTVILLE, ILL.	AB	R	H	E
Rimsas, ss	5	3	4	0
Bednar, c	5	1	2	0
Aku, 2b	5	1	4	0
Kiby, cf	5	1	2	0
Kerkes, rf	5	2	2	0
Karuzis, lf	5	1	2	0
Appanaitis, 3b	5	3	3	0
Yuhus, 3b	5	1	1	0
Walters, p	5	2	1	0

45 15 22 0

Home Runs: Appanaitis 1, Bednar 1. 3 base hits: Aku 2.

UNIVERSAL INDIANA	AB	R	H	E
Bell, 2b	4	0	0	2
Caveney, ss	4	2	1	2
Gatheren, c	4	0	2	0
Hookey, 1b	4	0	2	0
Clark, 3b	4	0	0	0

May 19, 1925, Game.

Score: 15 to 3, favor of K of L.

The K of L played the same team, Universal Indiana.

Durneek, cf	4	0	0	0
Spence, lf	4	0	1	0
Carroll, rf	4	0	0	0
Graham, p	4	1	2	0
	36	3	8	4

Any of the K of L teams of Chicago or other places wishing games with the Westville K of L Branch 85, please call for

Thomas Karužis,
225 Jules Street Westville, Ill.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS.

LIETUVOS VYČIU CENTRO RAŠTININKO FINANSINĖ APYSKAITA UŽ GEGUŽĖS MĖNESĮ. PAJAMOS.

Mokesčiai:

Data	Nuo ko?	Suma
Geg. 1	L. V. 7 kp., Waterbury, Conn.	\$12.75
" 1	L. V. 4 kp., Chicago, Ill.	17.75
" 1	L. V. 61 kp., Patterson, N. J.	6.00
" 1	L. V. 35 kp., W. Pullman, Ill.	7.00
" 1	L. V. 110 kp., Maspeth, L. I.	1.00
" 1	L. V. 113 kp., Linden, N. J.	2.00
" 1	L. V. 103 kp., Rock Island, Ill.	24.00
" 1	L. V. 6 kp., Hartford, Conn.	9.50
" 6	L. V. 14 kp., Cicero, Ill.	17.00
" 6	L. V. 20 kp., Nashua, N. H.	2.95
" 13	L. V. 78 kp., Lawrence, Mass.	2.00
" 13	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	8.00
" 13	L. V. 4 kp., Chicago, Ill.	28.50
" 13	L. V. 5 kp., Chicago, Ill.	10.75
" 22	L. V. 4 kp., Chicago, Ill.	44.50
" 22	L. V. 111 kp., Youngstown, Ohio	25.00
" 22	L. V. 79 kp., Detroit, Mich.	4.25
" 22	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	12.00
" 22	L. V. 47 kp., Chicago, Ill.	29.60
" 22	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	4.50
" 22	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	5.00
" 22	L. V. 5 kp., Chicago, Ill.	13.50
" 22	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	6.05
" 22	L. V. 17 kp., Boston, Mass.	11.10

Pašalpos:

Geg. 13	L. V. 4 kp., Chicago, Ill.	1.40
" 22	L. V. 4 kp., Chicago, Ill.	8.00
" 22	L. V. 17 kp., Boston, Mass.	.50

Administracija:

Geg. 1	K. Vaičiūnas	2.00
" 1	Deksnis Ointment Co.	6.00
" 22	P. Pavilionis	4.00
" 22	P. Saparnia	4.00
	K of L Press už darbus	1,144.75

Viso pajamų.....\$1,475.37

IŠMOKĖJIMAI:

Paskolos:

Geg. 13	L. V. Chicagos Apskr.	\$25.00
" 22	K. J. Pajauskas	150.00

Smulkių:

Geg. 1	Depozitas už ženklelius	125.00
	Depozitas Post Office	10.00
	Dovana red.	11.50
	Adm. išlaidos	14.00

K of L Press darbininkų algos, poveris ir kitos išlaidos.....1,384.39

Viso išmokėjimų.....\$1,719.39

SUTRAUKA:

Pajamos .....

Balansas geg. 1 d. ....

Viso.....\$1,914.56

Viso išmokėjimų .....

Balansas birželio 1 d. ....

Pranas L. Savickas, L. V. Centro Rašt.

NAUJI RAŠTAI.

Naujoji Vaidilutė. Mergaičių moksleivių laikraštis, 1925 m. Nr. 2.

Turinys: Fr. V. Foerster—Angelas su Taure; M. Pečkauskaitė—Ant Uetlibergo; Svajuzė—Klajoklė—Kur gi veržiatės, svajonės (eil.); Jūružė—Draugas Stasys; O. Bradauskaitė—A. a. Izabelė Lyninkaitė; J. Zilevičaitė—Tyli giesmė; Plungės Sniegutė—Kupina ilgesio siela (eil.); Vaba—Ateitininkų organizavimosi klausimu; Užmiršuoelė—Kai vasara baigėsi (eil.); S. Rūtelės Sesutė—Knygas beskaitant; M. P.—Dar yra mandagių žmonių; Saulės Ašara—Šešėlis iš praeitės (eil.); Verutė—Darbas gėdos nedaro; M. Faulhaberis—Romos šventosios moters pirmaisiais krikščionijos laikais; K. T.—Tavo Angelas; Pr. Dovydatiš—Graikų moters; Saulės Ašara—Pavasaris; Smulkmenos.

Lietuvos mokykla. Mėnesinis pedagogikos laikraštis, 1925 m. Nr. 3, kaina 2 lt.

Turinys: Kl. Rgs.—Auklėjimo teisė ir pareiga; J. Grinius—Vaikų ir jaunimo estetiškas gyvenimas; K. Barkauskas—Veidmainingasis tipas; J. M.—Auklėjimo problemos ir darvinizmas; A. Smilingis—Kaip mokyti gramatikos pradžios mokykloje; B. Tiškus—Šaukėnų pradžios mokyklos kronika; V. Burba—Mokymo auklėjimo pavyzdžiai—skaitymas ir vertimas; Liet. Kat. Mok. S-gos gyvenimas; Švietimo reikalai Seime; Bibliografija ir kritika; M. Reinys—J. Gobio, Vaiko sielos evoliucija; A. Vireliūnas—Rygiškių Jono "Lietuvių kalbos gramatika."

Krivulė Nr. 6. 1925 m. balandžio mėn.

Turinys: gen. leit. Jono Bulotos atvaizdas; Vaino Sola—Suomių opera (str. su atvaizdais); doc. J. Tumas—"Apžvalga" ir apžvalgininkai; Mažosios Azijos grobimas (ilustruotas straipsnis); Vaidilutė—Tėviškė (romano tęsinys); trys ministeriai pirmininkai: Erio, Caukov ir Telenheim; L. Skabeika—Likimui (eil.); Indėnų gydytojai (su iliust.); P. Rapšys—Nakties košmaras (eil.); Gotlibo, 106 metų amžiaus senuko, atvaizdas; Pušaitė—Motina (neeiluotinė lyrika); L. Skabeika—Gyvenimo pusiaudienio regiraty (eil.); Liūtų auginimas; Linksmas kampelis; J. Geniušo "Scenos vaizdėlių vaikų teatrui" recenzija (recenzuoja O. Pl.—P.).

Jaunam veikėjui. Vaizganto 20 feljetonų arba gražių, lengvų ir pamokinančių skaitymų, kurie tinka ne vien jauniems kunigams, bet ir šiaip jaunuomenei. Knygutės viršeliuose nurodyti beveik visi Kan. Tumo-Vaizganto raštai.

TEISME.

— Ar prisipažįsti, kad pavogei 100 litų?
— Taip, ponas teisėjau.
— O ką gali pasakyti savo išsiteisinimui?
— Mat, turėjau baisią slogą.

Kas Jaunimo Veikiama.

L. V. N. Y. IR N. J. APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS.

L. V. N. Y. ir N. J. Apskritis kuopų atstovų suvažiavimas įvyko geg. 24, 1925, Linden Hall, Linden, N. J. Pirmininkas P. Šlapikas suvažiavimą atidarė malda. Perskaičius ir priėmus dienotvarkę, sekė mandatų komisijos rinkimas. Išrinkta—p-lė Pūkaitė, A. Bagdonaitė ir K. Čibirka.

Sekė pereito suvažiavimo protokolo skaitymas, kuris vienbalsiai liko priimtas.

Mandatų komisija pranešė, kad suvažiavime dalyvauja:

12 kp., New York City,—A. Budolis ir A. Bagdonaitė; svečiai—O. Krauleidžiūtė ir stud. J. Plukas.

29 kp., Newark, N. J.,—stud. K. Čibirka, C. Kukiūtė, J. Gvazdaitis ir G. Tumelūtė; svečias—J. Kanapka.

61 kp., Paterson, N. J.,—T. Rimas, M. Sasnauskiūtė, M. Spranaitė ir M. Kulikaičienė.

90 kp., Harrison, N. J.,—J. Stasilionis, M. Kaspariūtė ir B. Lašiūtė; viešnia—M. Alekučiūtė.

110 kp., Maspeth, N. Y.,—M. Laukaitė, A. Okiūtė ir K. Brusokas.

113 kp., Linden, N. J.,—A. Mikšis.

Svečiams buvo suteiktas sprendžiamas balsas.

Pirmiausia sekė įvairūs raportai.

Apskr. Pikniko Komisijos kai kurie nariai raportavo, kad dar nieko nėra nuveikta pikniko reikalui. Susinešimas tarp narių buvo sunkus: vieni kitais pasitikėjo—ir nieko iš to neišėjo. Raportas pripažintas nepatenkinantis, bet priimtas. J. Tamošaitis pasiūlė, kad Pikniko Komisija sudarytų pikniko programą ir pasiųstų ją Apskr. Valdybai užgirti. Sumanymas paremtas.

Toliau sekė pereito Apskr. Pikniko Komisijos raportas. Bendrai imant, raporte pasirodė, kad pikniko išlaidos ir įeigos sutinka su Apskr. išdininko apyskaita. Raportas priimtas.

Sporto organizatorius P. Šlapikas raportavo, kad jaunimas indomauja ir nori užsiimti sportu, bet finansinė kuopų padėtis neleidžia sporto ratelius sutverti ir palaikyti. Tik vienas Maspetho kp. baseball ratelis žaidė su svetimtaučiais ir pralošė. Trūksta pasišventimo ir iniciatyvos. Raportas priimtas. Sporto klausimas paliktas Apskr. vadams gyvildinti ir planuoti.

Paskui buvo pasiūlyta ir nutarta siūsti į šių metų seimą delegatus nuo kiekvienos kuopos, kuri tik išgalės, o taip pat vieną atstovą nuo Apskritis. J. Tamošaitis išrinktas atstovauti Apskritį seime.

Pašalpos reikalai atidėti ligi po seimo.

Nutarta L. Vyčių 1926 m. seimą kvieisti į New Yorko-New Jersey apskritį, būtent, į Newark, N. J. Newarkiečiai pasižadėjo tuo reikalui kiek galėdami pasidaruoti.

Įnešta ir nutarta, kad apskritis prisidėtų prie kitų lietuviškų organizacijų surengiant liepos 4 "Lietuvių Dieną." Tam reikalui išrinkta komisija iš P. Šlapiko ir I. Kulikaičio.

Pasiūlyta ir nutarta sudaryti Apskr. komisija balių ir teatrėlių rengimui Apskritis naudai. Į komisiją buvo išrinkti: P. Šlapikas, A. Okiūtė ir J. Tamošaitis.

Kad pagelbėjus finansiniai, nutarta Linden, N. J., kuopai pavesti pusė Apskritis Koncerto pelno — viso \$20.22.

Toliau sekė Apskr. Vyčių Koncerto Kom. raportas. J. Gvazdaitis raportavo, kad viso pelnyta \$80.88. Pusė pelno pavesta Newark'o parapajai, o kita pusė—\$40.44—liko Apskr. išdui. Raportas priimtas delnų plojimui.

Kuopų raportai liko atidėti kitam suvažiavimui. Pastebėjus, kad Elizabeth, N. J., kuopa nedalyvauja Apskr. suvažiavimuose, nutarta šiuo reikalui padaryti investigacija. Tas darbas palikta atlikti Apskr. Valdybai.

Sekantį suvažiavimą nutarta laikyti Harrison, N. J. Dieną paskirs Apskritis Valdyba.

Suvažiavimas baigtas malda.

J. Tamošaitis, rašt.

WATERBURY, CONN. Geg. 21 d. L. Vyčių 7-ta kp. 48 Green gat. svet. surengė balių. Pelno liko daugiau nė \$75.00. Už tokį pasidarbavimą komisijai priklauso didelė garbė. Laukiam daugiau tokių vakarų.

Geg. 24 d. L. Vyčių 7-tos kp. klišbe L. Vyčių Conn. Apskritis laikė pusmetinį suvažiavimą. Delegatų buvo iš Hartfordo ir Waterbury. Labai gaila, kad nėra vyčių kuopų ir kitose artimesnėse kolonijose, kaip tai: New Havene, New Britaine ir Bridgeporte. Po susirinkimo delegatai ir svečiai turėjo puikų pasilinksminimą. K.

CHICAGO, ILL. L. Vyčių 16-tos kp. veikimas. L. Vyčių 16 kp. nors turi du korespondentus, bet mažai tesimato organe "Vytyj" apie 16 kp. veikimą ir abelną jos šiandieninį stovį. Gal korespondentams nesimato kas tokio rašyti iš pozityvio kuopos veikimo, bet vis tik kelių mėnesių bėgyje galima šį tą surasti. O gal, dažniausiai, korespondentai pasitiki vienas antru—ir nė vienas nerašo.

Šiuo kartu aš noriu prisiminti vieną kitą dalykėlį iš viršminėtos kuopos veikimo nuo š. m. pradžios. Šių metų pradžioje turėta šokiai, kurie davė kuopai nemažai pelno. Buvo surengta "Bunco Party." Taip pat neblogai pasisekė. Perorganizuota "Baseball team'as" ir dapiakta reikalingų įrankių. Mūsų baseballininkai dabar priklauso prie Ch. Vyčių Baseball Lygos. Sakoma, esą jiems labai sekasi. Bet ką padarysi,—juk 16 kp. tymas jaunutis; kitais metais gali stovėti pirmoj vietoj... Prieš Velykas kuopa labai gražiai pasirodė, skaitlingai eidama "in corpore" prie šv. Komunijos. Tas sudarė kilnų ūpą ir parodyta dvasinis kuopos stiprumas. Kuopa, sulig savo tradicija, kaip kas metai, taip šiemet, užpiko Šv. Mišias.

Palaidota pora kuopos narių, suteikiant jiems paskutinis patarnavimas ir nuperkant gėlių vainikus. Sumesta \$14.00 aukų Šv. Kazimiero seserų naujai koplyčiai. Žymiai prisidėta prie Centro skelbto vajuos: gauta į kuopą apie 20 naujų narių ir laimėta Chicagos Apskričio trečia dovana. Proporcionaliai paskirstyta nariams atmokėti \$100.00 paskolos tiems, kurie buvo skolinę basebolo tymo įrengimui. Apie 12 kuopos narių užsirašė "Pavasari" iš Lietuvos ir, kaip girdėti, noriai skaito.

L. Vyčių 16 kp. valdybos sąstatas šiais metais yra sekantis: kun. J. Skripkus—dv. vadas; J. Katauskaitė—pirm.; St. Šalčius—vice-pirm.; nuo pradžios metų raštinninkavo M. Stambriūtė, paskiaus—B. Balčiūnas, dabartinis nut. rašt.—Al. Budris; R. Čerkauskaitė—fin. rašt.; H. Astrauskaitė—izd.; kun. J. Statkus ir Al. Budris—koresp.

Pasitikiu, kad tolimesnį kuopos veikimą aprašys kp. korespondentai kiek detališkiau.

Bolmušis.

L. VYČIŲ CONN. APSKRIO KUOPŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS.

Suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 24 d. L. Vyčių 7-tos kp. klišbe Waterbury, Conn. Dalyvavo sekanti atstovai: nuo L. V. 6-tos kp., Hartford, Conn.—Veronika Balvačiūtė, Monika Jakaičiūtė, Konstancija Yesmančiūtė, Petras Yesmantas ir svečias Petras Miezlaiškis; nuo L. V. 7-tos kp., Waterbury, Conn.—Adelė Liutkiūtė, Olga Gečioniūtė, Ona Bendleriūtė, Anelė Bendleriūtė, Jonas Kairis, Juozas Mažeika, Antanas Zupkus, Pranas Gluodėnis ir V. J. Urbonas. New Britaino ir New Haveno vyčių kuopos, nors buvo kviestos, bet dėl nežinomų priežasčių atstovų neprisiuntė.

Posėdis prasidėjo 3 val. po pietų. Malda atkalbėjo vietos klebonas gerb. kun. J. Valantiejus.

1. Buvo iškeltas ir svarstytas klausimas—ar yra reikalo ir naudos turėti apskritį? Nutarta, kad reikalinga.

2. Nutarta, kad Apskričio valdyba labiau prižiūrėtų, idant komisijos savo pareigas pildytų.

3. Pereitų metų neįvykintas išvažiavimas turi būti įvykintas šią vasarą. Sulig nutarimo, išvažiavimas įvyks š. m. liepos 19 d. Hartforde, Conn.

4. Nutarta turėti du apskričio suvažiavimu kasmet. Ateinantis suvažiavimas bus šį rudenį Hartforde, Conn.

5. Nutarta paraginti kitas apskričio kolonijas tvirti vyčių kuopas.

6. Apskričio izdininkas išdavė raportą iš izdo finansinio stovio. Pasirodė, izde yra \$112.64.

7. Į Apskričio valdybą išrinkti sekanti asmenys: pirm.—Jonas Kairis, vice-pirm.—Petras Yesmantas, rašt.—Konstancija Yesmančiūtė, izd.—V. J. Urbonas.

Po posėdžio visi suvažiavimo dalyviai nusifotografavo. Be to, vakare dalyvauta smagiame pasilinksminime, kurį surengė vaišingi Waterburio 7-tos kuopos vyčiai.

Konstancija Yesmančiūtė, rašt.

CLEVELAND, OHIO. Iš jaunimo darbų. Š. m. birželio 8 d. L. Vyčių 25 kp. Lietuvių salėje laikė mėnesinį susirinkimą. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirm. P. Bortnikas. Daryta įvairūs pranešimai iš kuopos komisijų darbų. Svaidininkų ratelio vedėjas J. Venslovas pranešė, kad svaidininkai sėkmingai darbuojasi. Raportas priimtas ir pagirtas. Perrinkta pikniko komisija iš J. Sadausko ir J. Bleizgio pranešė, kad jie turi paėmę tinkamą daržą "bizniavam" piknikui liepos 5 d. Komisija pagirta už darbštumą. Teatrų komisija pranešė apie savus planus ateity. Pranešimas priimtas ir užgirtas. Planų vykinimas pavesta komisijos nuožiūrai.

D. L. K. Vytauto dr-ja užkvietė vyčius išpildyti jai programą. Pakvietimas priimtas. Tai pranešti pavesta dramos komisijai.

Liet. Vyčių 13-tam seimui įnešimų komisija perskaitė sudarytus įnešimus. Visi įnešimai, kurių buvo net 9, priimti. Vytis A. Banys pasiūlė, kad dar reikia vienas sumanymas pridėti ir padaryti dešimts. Šis paskutinis buvo priimtas kaip pageidavimas. Šiuo laiku užtyliu apie įnešimų turinį—kas dalyvaus Vyčių seime, tas turės progos "kedenti" juos.

Veikiančioji komisija. Šiame kuopos susirinkime vytiš Jurgis Venslovas, vienas žymiausių ir sumaniausių kuopos darbuotojų, iškėlė sumanymą išrinkti veikiančią komisiją, kurios tikslas bus daryti planus sėkmingam veikimui. Komisijos perrinkimas turės būti vasarą, liepos mėnesį. Sumanymas užgirtas ir priimtas. Veikiančioji kom. sudaryta iš sekančių septynių asmenų: J. Venslovo, A. Buknio, J. Medelio, P. Bortniko, p-lių Rožytės Simonaitės, Petronytės Urbšaitės ir Onytės Kupraitės (Kuprevičiūtės). Kadangi ši komisija sudaryta iš gabių darbuotojų, tai yra vilties laukti iš jos puikių darbo vaisių. Bet visi kuopos nariai turėtų jai pagelbėti naudingame darbe.

Vestuvių, vestuvių! Šį pavasarį mūsų kuopą palietė "nelaimė"—apsivedė ir ištekJėjo daug kuopos narių. IštekJėjo vytė Ona Žemguliūtė, vytė Pranė Sakalauskaitė (viena žymių kuopos darbuotojų) ir vytė Norvaišiūtė. Ši pastaroji ištekJėjo už vyčio Stasio Palšio. Šio mėnesio 23 d. dar įvyks vytės Onos Urbšaitės su vyčiu Antanu Mačiuta vestuvės. Šiedu yra pavyzdingi jaunuoliai: gerbia senus tėvelius, didžiujasi esą lietuviais ir visados mylėjo dirbti su jaunimu. Be to, jiedu turi dar kitas pavydėtinas ypatybes. Laimingi tėvai išauklėję tokius vaikus!

Be aukščiau paminėtų, dar kelios porelės stovi ant "pražūties kranto"... Laimingos kloties!

Piknikas. Kaip aukščiau minėjau, L. Vyčių 25 kuopa rengia pikniką. Jis įvyks prie State Road darže. Čia

turiu kreipti kiekvieno nario—es dome, kad patys vyktumėm į pikniką ir draugus, pažįstamus paragintumėm dalyvauti su mumis. Tą daryti yra mūsų šventa pareiga! Dažnai nesigailim daryti "biznį" žydams, laisvamaniams, tai juo labiau neturim gailėtis išleisti kelių centų savo kuopos reikalams. Sulig pikniko rengimo komisijos pranešimo, piknikui vieta esanti labai puiki. Be to, prisirengta bus kuogeriausia. Visų narių pareiga vykti į pikniką ir tuo prisidėti prie šio pikniko pasisekimo. Gerbkime save ir įvertinkime komisijos pasišventimą!

Aš jau išanksto rengiuosi. Drauge su manim vyks mano tėveliai, sesutės ir broliukai. **Jaunuolė.**

ROCHESTER, N. Y. Š. m. birželio 7 d. turėta L. Vyčių 93 kp. išvažiavimas. Jis įvyko ant Ontario ežero kranto—35 mylios nuo Rochesterio. Sunku berast išvažiavimui puikesnė vieta: ir žaliuojanti gamta, ir lėtas medžių ošimas, ir skaidri ežero mėlynė ir, pagaliaus, meilūs saulės spinduliai—viskas priminė mums Lietuvą, nors ir nesigirdėjo Lietuvos dainininkų paukštelių.

Papietavus, gerb. kun. J. Kasakaitis pasakė įdomią prakalbėlę, kurioje pripažino vyčiams kreditą už šios nepaprastos pramogos surengimą. Po to sekė įvairūs žaidimai. Žaista ir linksmintasi ligi vėlyvo vakaro.

Už šio išvažiavimo surengimą didžiausia padėka priklauso kuopos pirm. T. Paluikiui, kuris per trumpą laiką taip puikiai viską sutvarkė. Be to, tenka tarti aciū ir mūsų automobilistams: p-lėms Gudeliūtėms, A. Norvičiui, V. Pikūnui, A. Širvinskui, J. Jokšai, T. Paluikiui ir A. Barnatavičiūtei. Jie, neabejotinai, maloniai suteikdami automobilius, daugiausiai prisidėjo prie kelionės pasmaginimo ir pajvairinimo.

Koresp.

L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO KUOPŲ ATSTOVŲ 1925 M. BIRŽELIO 13 D. SUSIRINKIMO PROTOKOLAS.

Susirinkimas įvyko Aušros Vartų parapijos svetainėje—West Sidėje—8 val. vak.

Dalyvavo 4, 5, 14, 16, 24, 35 ir 112 kuopų atstovai.

Kun. F. Kudirkai atkalbėjęs malda, susirinkimą atidarė ir vedė pirm. P. Sedemka. Raštininkavo S. Žibas.

Rezoliucijų komisijos narys P. Gritėnas pridavė paruoštas seimui rezoliucijas, kurių buvo priimtos sekančios:

1. Geresniam supažindinimui L. Vyčių organizacijos narių su Lietuvos praeitimi spausdinti "Vytyje" Lietuvos istoriją anglų kalba.

2. Centro revizijos komisija, susidedanti iš penkių asmenų, privalo turėti savo pirmininką, raštininką ir tris narius. Raportas iš spaustuvės stovio turi būti išduodamas ir spausdinamas "Vytyje" kas trys mėnesiai.

3. Nepriimti į pašelpos skyrių narių be gydytojaus liudijimo. Kiekviena kuopa pasirenka sau gydytoją ir apie tai praneša Centru.

4. Kad seimas nekeistų senų ir nepriimtų naujų konstitucijos paragrafų pirm negu tie pakeitimai ar nauji pasiūlymai nebus paskelbti "Vytyje" bent tris mėnesius prieš seimą.

5. Skiriant seimui laiką, rūpintis kiek galima panaudoti nedarbo dienas—šeštadienius bei sekmadienius.

Toliau kalbėta del Apskričio atstovo siuntimo į seimą. Nutarta: a) atstovą siūsti, b) padengimui kelionės išlaidų paskirti šimtą dolerių. Tokiu atstovu iš trijų kandidatų liko išrinktas Chicagos Apskričio pirm. P. Sedemka.

Buvo skaityta kun. H. Vaičiūno laiškas, kuriame vyčiai kviečiami į Šv. Antano parapijos pikniką, š. m. birželio 21 d. National Grove. Laiškas priimtas.

Susirinkimas baigtas malda.

P. Sedemka, pirm.

VAI TOS MERGOS, TOS MERGELĖS.

— Kodel Tamsta nenori vesti Barbytės? Ji labai išsilavinus: kelias kalbas moka.

— Mat, aš labiausia bijau bobų kalbų.